

របាយការណ៍

ស្តីពី

«ការសង្កេតការណ៍ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ឆ្នាំ២០១៦»

របាយការណ៍សង្កេតការណ៍ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦

ការសន្និដ្ឋាន និងសង្ខេបការអភិវឌ្ឍ

១. លទ្ធផលនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦ បានចុះឈ្មោះប្រមាណ ៧.៨៧លាននាក់(៨១.៤៧%)ក្នុង ចំណោមអ្នកមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះ ៩.៦លាននាក់ ដែលមិនបានពេញលេញ(សម្ព័ន្ធកំណែទម្រង់ការបោះ ឆ្នោតយល់ថាយ៉ាងតិចក៏ ៩៥% នៃអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត)។ អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៅសល់មួយចំនួន ក៏នៅចុងមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត បន្ទាប់ពីការបិទការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦។

២. ដំណើរការរៀបចំការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបានប្រព្រឹត្តទៅតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះបោះ ឆ្នោត និងផែនការរបស់ គ.ជ.ប ដែលអាចទទួលយកបាន បើទោះបីមានភាពមិនប្រក្រតីខ្លះៗ។

- ការជ្រើសរើសមន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមានការចូលរួមពីសមាជិក គ.ជ.ប និងការបើកចំហ និង តម្លាភាពជាការជ្រើសរើសមន្ត្រីពីមុន ហើយមន្ត្រីទាំងនោះមានការខិតខំបំពេញភារកិច្ច។
- ការបង្កើតការិយាល័យបោះឆ្នោតភាគច្រើនមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវទៅតាមស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រដង ស៊ីតេប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមភូមិឃុំសង្កាត់ និងបទបញ្ជានីតិវិធីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប៉ុន្តែមានការ បង្កើតការិយាល័យ និងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅដល់នគរបាល និងយោធិន ដែលអាចត្រូវ បកស្រាយជាបញ្ហាទាក់ទិននយោបាយនៅក្នុង ១៩ឃុំ និងក៏អាចប៉ះពាល់ដល់ភាពសម្ងាត់នៃក្រុម ចុះឈ្មោះជាកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ពិសេសយោធា។
- ក្រុមប្រជាពលរដ្ឋពិសេសអ្នកចំណាកស្រុកនៅក្រៅប្រទេស ព្រះសង្ឃមិនអាចមក ឬនិមន្តចុះ ឈ្មោះបានច្រើនដែលបញ្ហាសំខាន់ពួកគេ គ្មានព្រះនាយាលក្ស ឬការណែនាំមិនត្រឹមត្រូវអំពីសិទ្ធិ ចូលរួមរបស់ព្រះសង្ឃ និងគ្មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ខ្វះលទ្ធភាពមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ ឬនិមន្ត និងគ្មានពេលវេលា។
- មានការរារាំង និងការមិនលើកទឹកចិត្តចំពោះការអប់រំ និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានការចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោតដោយអាជ្ញាធរ។
- មិនមានភាពប្រក្រតីធ្ងន់ធ្ងរ និងបណ្តឹងច្រើនទេក្នុងអំឡុងការសង្កេតដំណើរការចុះឈ្មោះបោះ ឆ្នោត តែក្នុងចំណោមភាពមិនប្រក្រតីសរុបចំនួន ១៥៥៤០ករណី (ចំនួនអ្នកសង្កេតការណ៍សរុប ៥៤៦នាក់ មកពីខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយសម្ព័ន្ធកំណែទម្រង់ការបោះឆ្នោត ហៅថា ERA មាន ដូចជា អង្គការនិកហ្វិក អង្គការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន) ភាពមិនប្រក្រតីកើតច្រើន ដែលគួរ ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់នោះ គឺការបញ្ចូលទិន្នន័យខុស និងការមិនពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះ នៅក្នុង ការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ក៏ខិតខំដោះស្រាយបណ្តឹងបាន ៥០% នៃ ៥២៣ក្របណ្តឹង ដែលមានការទទួលពាក្យបណ្តឹង និងបដិសេធបណ្តឹងមិនច្រើន។

៣. សម្រាប់ប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតថ្មី គ.ជ.ប មានសមត្ថភាពក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ ហើយរកឃើញភាពមិន ប្រក្រតីឈ្មោះស្ទួនជា២ម៉ឺនឈ្មោះ និងកំហុសទិន្នន័យប្រមាណ ៣% នៃអ្នកបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតែ ប្រព័ន្ធនេះក៏អាចកែតម្រូវផងដែរ។

ក. របាយការណ៍សង្កេតទូទៅអំពីដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ក.១. ការជ្រើសរើសមន្ត្រីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ក.១.១. ការជ្រើសរើសមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាសម្រាប់បម្រើការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅលេខាធិការដ្ឋានរាជធានី ខេត្ត រៀបចំការបោះឆ្នោត (លធ.ខប)

ការសង្កេតឃើញថា គណៈកម្មការជ្រើសរើសមានសមាសភាពចូលរួមស្របតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ គ.ជ.ប។ រីឯការផ្សព្វផ្សាយគឺធ្វើឡើងស្របតាមសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ គ.ជ.ប ដោយមានការបិទផ្សាយនៅស្នាក់ការ លធ.ខប និងតាមទីប្រជុំជន ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងផ្សព្វផ្សាយតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយក្នុងរាជធានី/ខេត្ត។ លើសពីនេះ ការសង្កេតឃើញថា ខេត្តមួយចំនួនបានបន្ថែមការផ្សព្វផ្សាយតាមឧបាយសន្សំ ឬតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម (Facebook) ដូចជា ខេត្តកណ្តាល និងខេត្តពោធិសាត់ជាដើម។

ឆ្លងតាមដំណើរការនៃការរៀបចំក្របខណ្ឌជ្រើសរើស (សេចក្តីសម្រេច និងគោលការណ៍ណែនាំ) និងដំណើរការនៃការជ្រើសរើសតាមរាជធានី ខេត្ត យើងអាចធ្វើការវាយតម្លៃបានថា ការរៀបចំក្របខណ្ឌច្បាប់បានល្អ ដោយមានកំណត់ពីគោលការណ៍ការចូលរួម របស់សមាជិក គ.ជ.ប ដែលបានចុះទៅដល់ខេត្ត។ ជាមួយគ្នានេះ ការផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសម្រេច និងគោលការណ៍ណែនាំទាំងនោះក៏ប្រព្រឹត្តទៅបានល្អអាចទទួលយកបាន។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនេះ ការសង្កេតកំរកឃើញនូវចំណុចខ្លះខាតមួយចំនួនដូចជា អ្នកទទួលព័ត៌មានពីការផ្សព្វផ្សាយនៅមានកម្រិត ការលំបាកខ្លះៗក្នុងការស្វែងរកបេក្ខជនដែលមានជំនាញលើមុខតំណែងមួយចំនួន កម្រិតនៃការចូលរួមពីបេក្ខជនជាស្ត្រីជាដើម។

គ.ជ.ប បានប្រកាសជ្រើសរើសមន្ត្រី បុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា រយៈពេលខ្លី ចំនួន**៧៤១នាក់** រួមទាំងគ្រូបង្ហាត់ ចាប់ពីថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីបម្រើការងារនៅ លធ.ខប សម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី ឆ្នាំ២០១៦ ដែលក្នុងរាជធានី ខេត្តនីមួយៗ ។

នៅក្នុងការជ្រើសរើស គ.ជ.ប បានធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ជ្រើសរើសបេក្ខជន និងលក្ខខណ្ឌដោយឡែកសម្រាប់មុខជំនាញនីមួយៗ ព្រមទាំងកំណត់អំពីរយៈពេលធ្វើការប្រាក់កម្រៃដែលត្រូវទទួលបាន។

ក.១.២. ការជ្រើសរើសក្រុមចុះឈ្មោះក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត តាមឃុំ សង្កាត់

គ.ជ.ប បានប្រកាសជ្រើសរើសមន្ត្រី ក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត (ក.ច.ប) ចំនួន**១,៦៣៣ក្រុម** ស្មើនឹងចំនួន **៦,១០៣នាក់** ជាមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលខ្លី ដើម្បីបម្រើការងារនៅតាមឃុំ សង្កាត់ទូទាំងប្រទេសចាប់ពីថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ សម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី ឆ្នាំ២០១៦ ដែលមានតំណែងដូចជា ១.ប្រធាន ក.ច.ប, ២.សមាជិក ក.ច.ប ជាជំនួយការអនុប្រធាន និង៣. សមាជិក ក.ច.ប ជាការិក្ខុទូទៅ។

យោងតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គ.ជ.ប បានតែងតាំងគណៈកម្មការជ្រើសរើសមួយនៅថ្នាក់ជាតិ ដោយមានប្រធាន ឬ អនុប្រធាន លធ.ខប គ្រប់រាជធានី ខេត្តជាសមាជិក។ ការសង្កេតឃើញថា គណៈកម្មការ និងអនុគណៈកម្មការជ្រើសរើសមានសមាសភាពចូលរួមស្របតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់ គ.ជ.ប។ តែទោះជាការផ្សព្វផ្សាយអំពីដំណឹងជ្រើសរើសមានធ្វើតាមរយៈតែការបិទផ្សាយនៅសាលាឃុំ/សង្កាត់ និងនៅទីស្នាក់ការលេខាធិការដ្ឋានរាជធានី/ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោតប៉ុណ្ណោះ ដែលធ្វើឲ្យដំណឹងអំពីការជ្រើសរើសមិនបានផ្សព្វផ្សាយដោយទូលំទូលាយដល់សាធារណជនទូទៅនោះទេ។ អ្នកដែលទទួលបានព័ត៌មានភាគច្រើន គឺជាមន្ត្រីដែលធ្លាប់បម្រើការងារនៅគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងការបោះឆ្នោតកន្លងមក និងជាមន្ត្រីរាជការ។

នៅក្នុងដំណើរការជ្រើសរើស ការសង្កេតឃើញថា បេក្ខជនដែលបានដាក់ពាក្យក្នុងតំណែងប្រធាន ក.ច.ប ភាគច្រើន គឺមន្ត្រីធ្លាប់បម្រើការងាររៀបចំការបោះឆ្នោតក្នុងការបោះឆ្នោតកន្លងមក។ ដោយឡែក បេក្ខជនក្នុងតំណែង ការីកុំព្យូទ័រ ភាគច្រើនគឺជាបេក្ខភាពថ្មី និងជាយុវជន។

អនុគណៈកម្មការជ្រើសរើសបានជួបការលំបាក ពិសេសក្នុងការស្វែងរកបេក្ខជនសម្រាប់តំណែងការីកុំព្យូទ័រដែល មានសមត្ថភាព នៅក្នុងឃុំមួយចំនួនក្នុងខេត្តមណ្ឌលគីរី ខេត្តសៀមរាប ខេត្តក្រចេះ ខេត្តព្រះវិហារ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ខេត្ត កោះកុង ខេត្តស្ទឹងត្រែង និងខេត្តរតនៈគីរី។ ឧទាហរណ៍ ជាក់ស្តែងនៅឃុំស្រែព្រះ ស្រុកកែវសីមា បេក្ខជនដែលសំរាំង យកសម្រាប់តំណែងការីកុំព្យូទ័រមានតែម្នាក់ ហើយសរុបពិន្ទុទាំងបី (សញ្ញាបត្រ បទពិសោធន៍ការបោះឆ្នោត និងពិន្ទុ ប្រឡង) បានតែ១៨/១០០ ត្រូវបានជ្រើសយក បើទោះបីជាពិន្ទុមិនជាប់មធ្យមភាគក៏ដោយ។ នៅក្នុងឃុំមេម៉ង់ ឃុំចុង ធ្លាស់ ក្នុងស្រុកកែវសីមានេះដែរ បេក្ខជនសំរាំងយកសម្រាប់តំណែងការីកុំព្យូទ័រក៏មានតែម្នាក់ ហើយសរុបពិន្ទុទាំងបីគឺ សូន្យ ដែលធ្វើឲ្យគណៈកម្មការជ្រើសរើសមិនអាចជ្រើសរើសបានបេក្ខជននោះទេ។ (ទោះជាយ៉ាងណាគណៈកម្មការ ជ្រើសរើសបានដោះស្រាយបញ្ហានេះ។)

បញ្ហាបក្សពួកនិយមក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន និងការសំរាំងយកបេក្ខជនក៏ត្រូវបានរាយការណ៍ថា កើតមានឡើង ខ្លះៗផងដែរ ដូចជានៅសង្កាត់ឡាបានសៀក ក្រុងបានលុង ខេត្តរតនៈគីរី និងនៅឃុំជយោ ស្រុក ចំការលើ ខេត្តកំពង់ ចាមជាដើម។ ដោយឡែកនៅតាមឃុំ សង្កាត់មួយចំនួនមានជួបបញ្ហាអាក់អរអួលនៅពេលបេក្ខជនធ្វើតេស្តកុំព្យូទ័រ តែ ទោះយ៉ាងណា វាមិនបានធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដំណើរជ្រើសរើសនោះទេ។ បេក្ខជនដាក់ពាក្យ និងបេក្ខជនដែលត្រូវបានជ្រើស រើសជាស្ត្រីមានចំនួនតិចជាងបេក្ខជនជាបុរស។

ជាទូទៅដំណើរការជ្រើសរើស ក.ច.ប មានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរៀបចំការបោះឆ្នោត កន្លងមក។ គណៈកម្មការជ្រើសរើស ឬអនុគណៈកម្មការអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ដោយបទបញ្ជា និងនីតិវិធី ការធ្វើតេស្តមានតម្លាភាព គណៈកម្មការជ្រើសរើសមានសមាសភាពចូលរួមចម្រុះ។

ក.២. ការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ក្នុងដំណាក់កាលបណ្តុះបណ្តាល គ.ជ.ប បានបណ្តុះបណ្តាលដល់ លធ/ខប មកពីគ្រប់រាជធានីខេត្ត និងមន្ត្រី របស់ គ.ជ.ប ដែលមានទាំងនីតិវិធី និងបច្ចេកទេសក្នុងការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រផងដែរ។ ក្នុងការអនុវត្តផ្ទាល់ក្នុងការប្រើ ប្រាស់កុំព្យូទ័រ និងប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ព្រមទាំងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតក្នុងការបញ្ជូនទិន្នន័យមក មជ្ឈមណ្ឌលកុំព្យូទ័រ។

ការអនុវត្តន៍ និងការបង្ហាញនៅថ្នាក់ គ.ជ.ប គ្រូឧទ្ទេសនាមបានបង្ហាញ របៀបប្រើប្រាស់ របៀបបញ្ជូនទិន្នន័យ និងការប្រើប្រាស់លេខកូដកញ្ចប់សុវត្ថិភាពឃុំសង្កាត់ផងដែរ។ ការបង្រៀនត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្នាក់ គ.ជ.ប មក លធ/ខប និងពី លធ/ ខប មកគ្រូបង្គោលថ្នាក់ស្រុក និងចុងក្រោយ គឺក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅក្នុងឃុំសង្កាត់។

ការសង្កេតឃើញថា ការបណ្តុះបណ្តាលបង្កើតការយល់ដឹង និងសមត្ថភាពដល់មន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុង ដំណើរការប្រព័ន្ធចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតថ្មីនេះ។ តែគ្រូបង្គោលថ្នាក់ស្រុក បានបណ្តុះបណ្តាលដល់ក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត មានការខ្វះខាតចំណុចសំខាន់មួយចំនួន ដូចជាការណែនាំលេខកូដកញ្ចប់សុវត្ថិភាពឃុំសង្កាត់(Hash Code) ដល់ក្រុម ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅក្នុងឃុំសង្កាត់។

ក.៣. ការរៀបចំការិយាល័យបោះឆ្នោត

ការសង្កេតការណ៍ឃើញថា មានការិយាល័យមួយចំនួនបានបង្កើតឡើងប្រើប្រាស់សម្រាប់តែប៉ូលិស និង ទាហាន ដែលអាចត្រូវបកស្រាយជាបញ្ហាទាក់ទិននយោបាយក្នុងឃុំទាំងនោះ។ ដូចជាការិយាល័យ១០២៦ ដែលមាន នៅក្នុងទីតាំងភូមិស្លាបក្តោង ឃុំជប់ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់តែការចុះឈ្មោះឲ្យតែទាហាន ចំនួន៣០០(បីរយនាក់) ទោះបីទីនោះមានប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅជាមួយក៏ដោយ។ បញ្ហានេះធ្វើឲ្យមានការជជែកគ្នារវាង ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ដែលមកពីគណបក្សប្រជាជន និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ រហូតមានការតវ៉ាគ្នា ក្រោយមកក៏មាន ការបើកឲ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅទីនោះចូលរួមចុះឈ្មោះជាមួយវិញ គួរឲ្យកត់សម្គាល់ផងដែរថា ភូមិនេះកាលពីការ បោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១២ គណបក្សប្រជាជន ទទួលបានសម្លេង ៥១៦៣សម្លេង និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិទទួលបាន ៣១៦៦សម្លេង (សមរង្សី ១៥៦៣សម្លេង និងសិទ្ធិមនុស្ស ១៦០៣សម្លេង)។ តែលទ្ធផលការបោះឆ្នោតក្នុងឆ្នាំ២០១៣ គឺគណបក្សប្រជាជនទទួលបាន ៤១៨៤សម្លេង និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិទទួលបាន ៥៤២២សម្លេង។

ឧទាហរណ៍មួយទៀត នៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង នៅភូមិថ្មក្របួស្សី ឃុំសេដ្ឋី មានការិយាល័យលេខ ០៧៨០ គឺត្រូវ បានបំបែកចេញពីការិយាល័យ ០៦២៤ សំរាប់ទាហាន និងក្រុមគ្រួសារ និងប្រជាពលរដ្ឋមានចំនួនភាគតិច តែនៅក្នុងឃុំ នេះមានការិយាល័យជាច្រើនទៀតមិនទាន់គ្រប់ចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះនៅឡើយទេ ដូចជាការិយាល័យលេខ ០៦១៦, ០៦១៧, ០៦១៤, ០៦១៥, ០៦២៥ និង០៦២២ ដែលមានចម្ងាយក្រោម ២គីឡូម៉ែត្រពីបន្ទាយ និងមានប្រជាពលរដ្ឋ គ្រប់ចុះឈ្មោះមិនលើសពី ៤០០នាក់ ក្នុងការិយាល័យនីមួយៗ។ ការស្នើសុំបង្កើតការិយាល័យនេះ ក្រោមហេតុផលពី ស្បៀន និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់គ្រាន់តែបានបញ្ជាក់ថា មានទាហាន និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេអាចចុះឈ្មោះច្រើន។ បើមើលនូវលទ្ធផលប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ បង្ហាញថា សម្លេងគណបក្សទាំងពីរ គឺគណបក្សប្រជា ជនកម្ពុជា(មានសម្លេង ១៨៣១សម្លេង) និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ(ទទួលបាន ១៨៤០សម្លេង) មានសម្លេងប្រកៀក គ្នា។

នៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំងនេះដដែលក៏មានការបង្កើតការិយាល័យថ្មីមួយទៀតលេខ ០៧៨១ គឺជាការស្នើសុំរបស់ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដែលបានដាក់សំណើតាំងពីមុនការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមកម៉្លេះ តែ គ.ជ.ប មិនបានផ្តល់អោយ លុះដល់ ថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ទើបមានការអនុញ្ញាតជាផ្លូវការនៅក្នុងកុំព្យូទ័រ។ តាមការបញ្ជាក់ពីមេឃុំ ការបង្កើត ការិយាល័យថ្មីនេះ ដោយសារតែមានភូមិទើបបង្កើតថ្មី គឺភូមិក្តុលអភិវឌ្ឍន៍នៅដាច់ឆ្ងាយពីភូមិផ្សេងៗ និងការិយាល័យ បោះឆ្នោតចាស់ដែលស្ថិតនៅក្នុងឃុំស្វាយជុកប្រហែល ២៧គីឡូម៉ែត្រ ហើយការិយាល័យនេះនៅជាប់តំបន់ដែលមាន កងកម្លាំងរាជអាវុធហត្ថ និងក្រុមគ្រួសាររស់នៅ តែទោះជាយ៉ាងណា តាមការសង្កេតការិយាល័យថ្មីនេះមានប្រជា ពលរដ្ឋចំនួន ១២៤នាក់ និងទាហានចំនួន ៤២០នាក់ (តាមលិខិតស្នើសុំរបស់មេឃុំក្នុងឧបសម្ព័ន្ធចំណុច១)។ លទ្ធផល នៃឃុំស្វាយជុកនេះ មិនខុសពីលទ្ធផលនៃឃុំសេដ្ឋីនោះទេ បើមើលលទ្ធផលនៃការប្រកួតប្រជែងវិញសង្កេតឃើញថា លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ លទ្ធផលនៃគណបក្សទាំងពីរ គឺប្រកៀកប្រកិតគ្នា ដោយគណបក្សប្រជាជនទទួល បាន ១៨៧២សម្លេង និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិទទួលបាន ២០១៤សម្លេង។

ក.៤. ការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅ ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណជូនកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ

មានលិខិតអំពីការចេញឯកសារជូននគរបាលជាតិ ឬយោធិន ដែលទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយ ប្រធាន គ.ជ .ប តាមរយៈលិខិតលេខ ១០៣១/១៦ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ណែនាំ ៣(បី) ចំណុច (សូមមើលលិខិត ក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ត្រង់ចំណុចទី៤)។ បើពិនិត្យក្របខ័ណ្ឌច្បាប់នេះ ចំណុចទី២ និងទី៣ នៃលិខិតមិនអាចត្រូវបានបកស្រាយថា ទឹកនៃផែនការ «បេសកកម្ម» គឺស្មើនឹង «ទីសំណាក់» ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងឃុំសង្កាត់ ដូចមានចែងក្នុងចំណុច ៤.៤.៧ នៃបទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី ឆ្នាំ២០១៦។ នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោត បំពេញបេសកកម្មរយៈពេលយូររហូតដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ និងកម្លាំងសន្តិ សុខបោះឆ្នោត ដែលត្រូវមានបេសកកម្មការពារសន្តិសុខនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត នៅតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ មានសិទ្ធិសុំលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឲ្យការចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោត គឺមិនស្របតាមខ្លឹមមាត្រា៤៦ ស្តីពីលក្ខខណ្ឌចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងមាត្រា៤៧ ស្តីពីលក្ខខណ្ឌលើកលែង ក្នុងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រនោះទេ។ ការបកស្រាយ និងលិខិត របស់ គ.ជ.ប នេះ មានគោលបំណងដើម្បីបង្កើតវិធានការពិសេសជាវិជ្ជមាន ក្នុងការលើកស្ទួយសិទ្ធិបោះឆ្នោតរបស់ នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោតទាំងនោះ។

ក្នុងករណីអនុវត្តលិខិត គ.ជ.ប ខាងលើ ដើម្បីធានាសិទ្ធិបោះឆ្នោតរបស់នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខ បោះឆ្នោត ខុមហ្វ្រែលស្នើថា គ.ជ.ប ត្រូវអនុវត្តឲ្យមានតម្លាភាព និងបង្ហាញចំនួនកម្លាំងសន្តិសុខ និងទីតាំងដែលពួកគេ ត្រូវបំពេញបេសកកម្មក្រៅពីឃុំ សង្កាត់រស់នៅ និងក៏មិនត្រូវបង្កើតការិយាល័យបោះឆ្នោតដោយឡែកសម្រាប់តែ នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោតដែលឈរជើង ឬបំពេញបេសកកម្មទាំងនោះទេ។

ការសង្កេតរកឃើញ ១៦ឃុំដែលអនុវត្តការបញ្ជាក់លិខិតទីលំនៅ ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណដល់កងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធ។

នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ ស្រុកគូលេន ក្នុងឃុំស្រយង់ បានយកទាហានជាច្រើនទៅចុះឈ្មោះ និងប្រាប់ឲ្យលោក មេឃុំចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅជូនទាហានសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ករណីនេះត្រូវបានលោកមេឃុំបដិសេធ មិនធ្វើជូនចំពោះនាយទាហានណាដែលលោកស្គាល់ថា មិនឈរជើង ឬរស់នៅទីនោះ តែលោកបានចេញជូនចំពោះតែ នាយទាហានណាដែលលោកស្គាល់ និងដឹងថា បានរស់នៅក្នុងដីសម្បទានសង្គមកិច្ចតែប៉ុណ្ណោះ។ ការបដិសេធនេះ បានធ្វើឲ្យមានការមិនសប្បាយចិត្ត និងគម្រាមកំហែងថា នឹងប្តឹងមេឃុំទៀតផង រហូតមានការប្រតិកម្មពីមេឃុំ និងក៏មាន ការចេញលិខិតអន្តរាគមន៍ផងដែរពី គ.ជ.ប ចុះថ្ងៃទី ២៤ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ទៅក្រសួងមហាផ្ទៃធ្វើជូនចំពោះសម្តេច ក្រឡាហោមឲ្យចាត់វិធានការ និងអន្តរាគមន៍។ ការកត់សម្គាល់នៅក្នុងនេះបានបង្ហាញថា គណបក្សប្រជាជនទទួលបាន លទ្ធផលឆ្នោតចំនួន ១២៥៨សម្លេង និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិចំនួន ១០០៧សម្លេង ក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣។

នៅក្នុងខេត្តសៀមរាប មានឃុំចំនួនពីរ គឺឃុំតាសៀម ស្រុកស្វាយលើ និងឃុំត្បែង ស្រុកបន្ទាយស្រី ដែលមាន ទាហានមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលគេមិនបានដឹងថា គាត់រស់នៅទីនោះច្បាស់លាស់ ហើយបានឲ្យមេឃុំបញ្ជាក់ទី

លំនៅជូន។ ករណីនេះ មេឃុំតាសៀមបានប្រតិកម្ម តវ៉ានិងធ្វើការផ្អាកក្នុងការចេញលិខិតនេះផងដែរ។ បញ្ហានេះក៏មាន ការស៊ើបអង្កេត និងចេញលិខិតអន្តរាគមន៍ពី គ.ជ.ប ផងដែរ (សូមមើលលិខិតយោងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធត្រង់ចំណុច៣)។ ការ កត់សម្គាល់បានបង្ហាញថា ក្នុងឃុំត្បែង ស្រុកបន្ទាយស្រី គណបក្សប្រជាជនទទួលបានលទ្ធផលឆ្នោតចំនួន ២៥១៩ស ម្លេង និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិចំនួន ១១៥៤សម្លេង ក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣ រីឯឃុំតាសៀម ស្រុកស្វាយលើ គណបក្សប្រជាជនទទួលបានលទ្ធផលឆ្នោតចំនួន ១៦៥៧សម្លេង និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិចំនួន ៩២៥សម្លេង ក្នុង ការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣។

នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញនូវដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត នៅតាម ស្រុក មង្គលបូរី និង សង្កាត់នៅក្រុងសិរីសោភ័ណ មានប៉ូលិស ទាហាន ប៉េអ៊ីមបានចល័តពង្រាយចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ១៣ឃុំ នៅស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដោយពួកគាត់បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅកន្លែងផ្សេងៗចមកហើយ តែពួកគាត់មក ចុះ តាមឃុំនៅស្រុកមង្គលបូរី ដោយបានយកកន្ទុយប័ណ្ណដែលចុះពីមុនភ្ជាប់ជាមួយ មកចុះកន្លែងថ្មី ។ ទាក់ទង ចំណុចមិនប្រក្រតីខាងលើនេះ ប្រធានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ បានបង្ហាញថា ហេតុផលគឺសំរាប់អោយ ពួកគាត់ការពារសន្តិសុខនៅកន្លែងនោះ ដោយសារស្រុកនោះខ្វះសមត្ថកិច្ចការពារសន្តិសុខតាមការិយាល័យនៅពេល បោះឆ្នោត។ សមត្ថកិច្ចទាំងនោះត្រូវបានរាយឈ្មោះតាមក្រដាសដាក់ទៅតាមឃុំនីមួយៗ ដើម្បីអោយអាជ្ញាធរដែនដី ទទួលស្គាល់ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតពួកគាត់នៅទីនោះ ហើយលុបឈ្មោះគាត់ចេញពីបញ្ជីដែលបានចុះរួចហើយវិញ។ ក្នុងករណីនេះ នៅក្នុងឃុំដែលនៅក្នុងស្រុកមង្គលបូរី ឃើញថាលទ្ធផលគឺគណបក្សប្រជាជនទទួលបានលទ្ធផលឆ្នោត សម្លេងច្រើនជាង គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ច្រើនជាង ៤៦.៤២%សម្លេង ក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣។ សម្រាប់ឃុំ សង្កាត់ទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងក្រុងសិរីសោភ័ណ សម្គាល់ឃើញថាសម្លេងរបស់គណបក្សប្រជាជនទទួលបានលទ្ធផល ឆ្នោត សម្លេងច្រើនជាង គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ច្រើនជាង ៣៥.៨៣%សម្លេង ក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៣។

ក.៥. ប្រជាពលរដ្ឋចំណាកស្រុករស់នៅក្រៅប្រទេស

នៅចុងបញ្ចប់នៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គ.ជ.ប បានប្រកាសថា ប្រជាពលរដ្ឋមិនបានមកចុះឈ្មោះគ្រប់ចំនួន តាមផែនការនោះទេ បញ្ហានេះគឺដោយសារតែជនចាស់ជរា ឈឺ និងមានប្រជាពលរដ្ឋទៅចំណាកស្រុកជាង ១លាននាក់ ទៅធ្វើការ និងរស់នៅក្រៅប្រទេសដែលមិនអាចវិលត្រឡប់មកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតវិញបាន។

សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលចំណាកស្រុកទៅធ្វើការនៅក្រៅប្រទេសភាគច្រើន មិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅ ឃុំសង្កាត់របស់ពួកគេ ព្រោះថា គ្មានលទ្ធភាព សេហ៊ុយ ពេលវេលា និងឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ និងទីលំនៅ ឧទាហរណ៍ ជាក់ស្តែងកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ពលករចំណាកស្រុកធ្វើការនៅប្រទេសថៃប្រមាណជាង ៨០ នាក់ ក្នុងនោះមានពលករមានលិខិតឆ្លងដែន និងពលករមានប័ណ្ណពណ៌ស៊ីជម្ពូ(ប័ណ្ណចេញនិងទទួលស្គាល់ដោយភាគី ថៃ)។ ពលករដែលមានលិខិតឆ្លងដែន មិនមានបញ្ហានោះទេ តែពលករដែលមានប័ណ្ណស៊ីជម្ពូ តម្រូវឲ្យបង់ថវិកាចេញ ចូលចំនួន៦០០បាត ដែលនាំឲ្យពួកគាត់មិនមានលទ្ធភាពក្នុងការបង់ថ្លៃសេវាដល់អាជ្ញាធរថៃនៅច្រកទ្វារព្រំដែន។ បញ្ហា ទាំងនេះតម្រូវឲ្យមានការអន្តរាគមន៍ពីអាជ្ញាធរខ្មែរ ដើម្បីសម្រួលដល់ពលករអ្នកមានប័ណ្ណពណ៌ស៊ីជម្ពូដើម្បីកុំឲ្យត្រូវ

ចំណាយប្រាក់ក្នុងការបង់ថ្លៃចេញចូល តែការអន្តរាគមន៍ត្រូវបានយឺតយ៉ាវ។ ទាក់ទងប្រជាពលរដ្ឋចំណាកស្រុកនេះផងដែរ ខាងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិបានដាក់លិខិតឲ្យជួយអន្តរាគមន៍ ហើយក៏ទទួលបានការឆ្លើយតបពី គ.ជ.ប វិញដែរ គឺ គ.ជ.ប តបទៅវិញថាមិនមានលទ្ធភាព និងសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយនោះទេ(សូមមើលលិខិតឧបសម្ព័ន្ធ ចំណុចទី៦)។

ក.៦. អំពីព្រះសង្ឃ

ទាក់ទងជាមួយព្រះសង្ឃ ការសង្កេតឃើញថា ព្រះសង្ឃនិមន្តមកចុះឈ្មោះមានចំនួនតិចតួចណាស់ បើប្រៀបធៀបជាមួយចំនួនព្រះសង្ឃសរុបទូទាំងប្រទេសប្រហែល៥ម៉ឺនអង្គ (យោងតាមព័ត៌មានរបស់វិទ្យុអាស៊ីសេរី ព្រះសង្ឃតែជាង ៨ពាន់៨រយអង្គ តែប៉ុណ្ណោះ ដែលបាននិមន្តទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងឃុំសង្កាត់)។ បញ្ហាដែលមិនសូវមានសង្ឃទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតច្រើននេះ ខុមហ្វ្រែលបានសង្កេតឃើញថា គឺអាចបណ្តាលមកពីការហាមប្រាមរបស់មន្ត្រីសង្ឃជាន់ខ្ពស់ដោយសារតែមានសង្ឃប្រកាសចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ដែលហាមឃាត់ព្រះសង្ឃមិនឲ្យជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនយោបាយ ព្រមទាំងមិនទាន់លុបចោលនូវឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតព្រះសង្ឃព្រះអង្គមិនមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ដែលជាឯកសារចម្បងបម្រើឲ្យការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតផង។

បណ្តាញព្រះសង្ឃឯករាជ្យព្រះតេជគុណ ប៊ុត ប៊ុនតិញ ដែលជាប្រធានបណ្តាញព្រះសង្ឃឯករាជ្យ មានសង្ឃដឹកថា ព្រះអង្គបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើខេត្តចំនួន៤ គឺខេត្តពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង បន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តសៀមរាប ព្រះអង្គបានប៉ាន់ប្រមាណថា មានចំនួនតិចតួច។

ព្រះសង្ឃដែលគ្រប់អាយុចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ហើយមិនបាននិមន្តទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គឺដោយសារតែ ទី១ មិនបានធ្វើសំបុត្រកំណើត ព្រោះបួសមុនការធ្វើ ហើយអាជ្ញាធរមិនបានជួយសម្រួល ទី២ អាជ្ញាធរមិនព្រមធ្វើលិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ទាល់តែសក្សីជាសមាជិកគណបក្សទើបជួយសម្រួលឱ្យ ទី៣ គឺកត្តាកង្វះខាតព័ត៌មាន ទី៤ ការរារាំងពីអាជ្ញាធរភូមិឃុំ ក្នុងខេត្តមួយចំនួន ដូចជានៅខេត្តពោធិ៍សាត់ អាជ្ញាធរនិយាយបង្កើលព្រះសង្ឃថា អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណមិនអាចទៅចុះឈ្មោះបានទេ និងទី៥ គឺមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការបោះឆ្នោតដោយព្រះកាយព្រះសង្ឃខ្លួនឯងផ្ទាល់តែម្តង។

ក.៧. ការអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ក.៧.១ ភាគីពាក់ព័ន្ធអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងគណបក្សនយោបាយ

នៅក្នុងបទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦ ត្រង់ជំពូក២ ក្នុងប្រការ ២.១.៤.១១ និងប្រការ ២.១.៥ គ.ជ.ប ធ្វើការទំនាក់ទំនង និងសហការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធដើម្បីអប់រំអ្នកបោះឆ្នោត លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការបោះឆ្នោត ដើម្បីជំរុញការងារអប់រំសាធារណជនឲ្យបានទូលំទូលាយដល់ជនបទដាច់ស្រយាល។

ការអប់រំឯកសារផ្សព្វផ្សាយអំពីការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវបានរារាំងដោយអាជ្ញាធរ និងមិនបានអន្តរាគមន៍ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពពីស្ថាប័ន គ.ជ.ប ជាក់ស្តែងការផ្សព្វផ្សាយមួយចំនួន ត្រូវបានមើលឃើញពីការរារាំងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមូលដ្ឋាន ចំពោះគណបក្សនយោបាយ និងសង្គមស៊ីវិល។

ច្បាប់ទាក់ទិនសមត្ថកិច្ចរបស់ គ.ជ.ប ត្រូវបានឲ្យដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយសុវត្ថិភាព ហើយអាជ្ញាធរត្រូវតែផ្តល់កិច្ចសហការជាមួយ គ.ជ.ប ប៉ុន្តែ គ.ជ.ប បានចេញលិខិតលេខ ៨៦៤/១៦ គ.ជ.ប (មើលក្នុងឧបសម្ព័ន្ធចំណុច៥) ឲ្យគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ទៅសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរ ដើម្បីបានការពារសុវត្ថិភាពក្នុងការងារអប់រំទៅវិញ។

ករណីនេះទាក់ទងអាជ្ញាធរហាមឃាត់ការអប់រំ សង្កេតឃើញកើតមាននៅក្នុងខេត្តមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ខេត្តបាត់ដំបង ស្រុកឯកភ្នំ ឃុំសំរោងក្នុង ក្នុងភូមិសំរោងអូរទ្រា ដែលបានចូលរួមអប់រំប្រជាពលរដ្ឋដោយចាក់ផ្សាយទាំងស្រុងពីសារសម្លេងដើមរបស់ គ.ជ.ប តាមម៉ូតូជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ តែត្រូវបានហាមឃាត់ការចាក់ផ្សាយពីអាជ្ញាធរ និងហៅឲ្យទៅកាន់អធិការដ្ឋានស្រុក។ និងករណីនៅក្នុងសង្កាត់ស្វាយប៉ោ ក្រុងបាត់ដំបង ក៏មានការហាមឃាត់ការចាក់ផ្សាយសារអប់រំពីសកម្មជនគណបក្សសង្គ្រោះជាតិផងដែរ ដោយមូលហេតុថា ការស្នើសុំគឺមានតែរយៈពេល ៣ថ្ងៃ តែការចាក់ផ្សាយនេះលើសពី ៣ថ្ងៃ ហេតុនេះអាជ្ញាធរឃុំបានហាមឃាត់មិនឲ្យចាក់បន្តផ្សាយបន្តទៀតនោះទេ។
- ខេត្តសៀមរាប នៅថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ អាជ្ញាធរស្រុកក្រឡាញ់ បានហាមឃាត់ការចាក់ផ្សាយតាមមេត្រូនូវសារដើមរបស់ គ.ជ.ប ពីសកម្មជនរបស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដោយហេតុផលថាមិនបានសុំច្បាប់អនុញ្ញាតទុកជាមុន។

រូបភាពហាមឃាត់ការចាក់ផ្សាយពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

- សមាគមអាដហុក មានកម្មវិធីអប់រំដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមខេត្ត តែមានករណីខេត្តពីរ គឺខេត្តកំពង់ឆ្នាំង និងខេត្តកណ្តាល ត្រូវបានអាជ្ញាធរមិនចូលរួមសហការ ទោះបីមានលិខិតចេញពី គ.ជ.ប ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងសង្គមស៊ីវិល និង គ.ជ.ប ក៏ដោយ។ បញ្ហានេះសមាគមអាដហុកបានដាក់លិខិតជូនដល់សាលាខេត្ត តែសាលាខេត្តមិនអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទេ ដោយតម្រូវឲ្យមានលិខិតអនុញ្ញាតពីក្រសួង

មហាផ្ទៃជាមុន(សូមមើលលិខិតក្នុងឧបសម្ព័ន្ធត្រង់ចំណុច២)។ ចំណែកឯខេត្តផ្សេងទៀតដែលយល់ ព្រម និងសហការជាមួយសមាគមន៍អាដហុក ធ្វើសកម្មភាពចុះផ្សាយពីសិទ្ធិអ្នកបោះឆ្នោតក៏ដោយ ក៏ នូវតែមានការរារាំង និងឃ្នាំមើលពីសំណាក់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសមត្ថកិច្ចមួយចំនួននូវឡើយ តែ ទោះជាយ៉ាងណាបុគ្គលិកសមាគមន៍អាដហុកព្យាយាមសម្របសម្រួលរហូតបានបើកវគ្គផ្សព្វផ្សាយ តាមដំណើរការផែនការ។ ករណីទាំងនេះកើតមាននៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តព្រះវិហារ និងខេត្តតន្ត្រី គីរី។

- ករណីនៅភ្នំពេញ ក្នុងពិធីបុណ្យអុំទូក មានយុវជនចំនួន ៥០នាក់ ដែលមកពីអង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុង សម្ព័ន្ធកំណែទម្រង់ការបោះឆ្នោតហៅកាត់ថា ERA បានចូលរួមផ្សព្វផ្សាយអប់រំអ្នកបោះឆ្នោតនេះផង

ដែរ តាមរយៈចែកខិតបណ្ណ កូនសៀវភៅ និងមេ ត្រូផងដែរ។ ក្នុងពេលដែលបានប្រើប្រាស់មេត្រូ ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានក្នុងពិធីនោះក៏ត្រូវបានអាជ្ញា ធរមានសមត្ថកិច្ចហាមឃាតការចាក់មេត្រូនេះ។

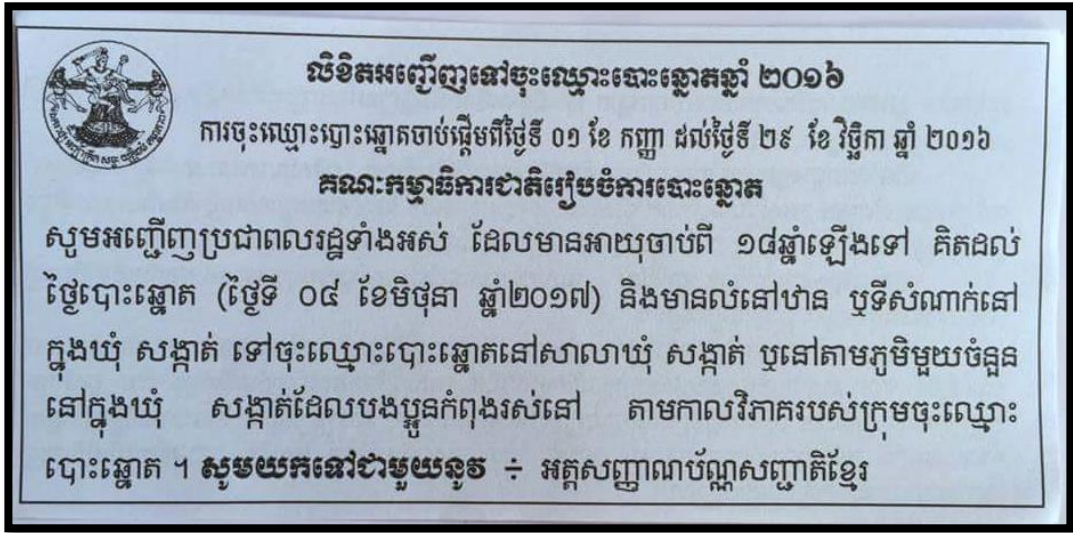
ករណីឲ្យជួយអន្តរាគមន៍ក្នុងការអប់រំ នេះ ត្រូវបាន គ.ជ.ប ចេញលិខិតឲ្យភាគីពាក់ ព័ន្ធត្រូវសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធដើម្បី រក្សាសន្តិសុខសុវត្ថិភាព រីឯកខត្តមប្រធានក៏ មានប្រសាសន៍នៅថ្ងៃទី៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ក្នុងកិច្ចប្រជុំរវាងគណកម្មការជាតិរៀបចំការ បោះឆ្នោត និងសង្គមស៊ីវិល មានចំណុចដូចគ្នា និងលិខិតដែលបានចេញពីមុនផងដែរ ដោយ សំអាងលើការថែរក្សាសន្តិសុខសាធារណៈ។

ក.៧.២. គ.ជ.ប និងអាជ្ញាធរឃុំសង្កាត់

មានការផ្សព្វផ្សាយរបស់ គ.ជ.ប តាមរយៈវីឡូ ទូរទស្សន៍ ការលើកបង្ក្រប់ឃុំសង្កាត់ និងមានការចាក់មេត្រូ ផ្សាយតាមឃុំសង្កាត់នៅខែទី១ នៃដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

គ.ជ.ប ក៏បានចេញលិខិតអញ្ជើញទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦ ជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋសម្រាប់មកចុះ ឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតាមឃុំសង្កាត់ផងដែរ ចំនួន ១០លានសន្លឹក។ ការសង្កេតឃើញថា លិខិតនេះ គឺមិនមែនជាលិខិត អញ្ជើញទេ តែវាគ្រាន់តែជាប័ណ្ណព័ត៌មានអំពីការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ព្រោះថាលិខិតនេះគ្មានបញ្ជាក់ថា ត្រូវតែទៅចុះ ឈ្មោះ ហើយការបែងចែកនេះមិនបានគ្រប់ចំនួនដល់ប្រជាពលរដ្ឋនោះទេ។

រូបលិខិតអញ្ជើញរបស់ គ.ជ.ប ឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦ ដែលបានចែកជូនប្រជាពលរដ្ឋ

ក.៨. ការទទួល និងការដោះស្រាយបណ្តឹង

មិនមានភាពប្រក្រតីធ្ងន់ធ្ងរ និងបណ្តឹងច្រើនទេក្នុងអំឡុងការសង្កេតដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត តែភាពមិនប្រក្រតីកើតច្រើន ដែលគួរឲ្យយកចិត្តទុកដាក់នោះ គឺការបញ្ជូនទិន្នន័យខុស និងការមិនពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះ នៅក្នុងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ក៏ខិតខំដោះស្រាយបណ្តឹងបាន ៥០% ដែលមានការទទួលពាក្យបណ្តឹង និងបដិសេធបណ្តឹងមិនច្រើន។

ក.៨.១. ការទទួល

ក្នុងដំណាក់កាលនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ (កបយ.ស) និងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) បានទទួល និងដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹង សរុបទូទាំងប្រទេសបានចំនួន ៩៧បណ្តឹង ក្នុងនោះ បណ្តឹងនៅថ្នាក់ ឃុំសង្កាត់(កបយ.ស) បានទទួល និងដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងសរុបចំនួន ៥២បណ្តឹង គ.ជ.ប បានទទួលពាក្យបណ្តឹង ចំនួន ៤៥បណ្តឹង និងបណ្តឹងនៅ គ.ជ.ប មាន ៤៥បណ្តឹង។

ក្នុងការទទួលពាក្យបណ្តឹងទាំងនៅថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់ និង នៅថ្នាក់ គ.ជ.ប នេះ ការសង្កេតឃើញ ភាគច្រើននៃបណ្តឹង គឺពាក់ព័ន្ធនឹងអនុវត្តតួនាទី បំពេញតួនាទី របស់មន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ដែលជាអ្នកមានសមត្ថកិច្ចចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅជូនអ្នកមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

បណ្តឹងនៅខេត្តព្រះវិហារ (ប្តឹងគ្រូបង្គោល គ.ជ.ប ថ្នាក់ស្រុក ដែលបញ្ជាអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅដល់ពលរដ្ឋដែលគ្មានទីលំនៅក្នុងឃុំឆែបពីរ នៃស្រុកឆែប)។ ករណីនៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង (ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងជំទាស់នឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ កបយ.ស (ការបង្កើតការិយាល័យបន្ថែមមួយការិយាល័យ សម្រាប់តែកងរាជអាវុធបាត់)។ បណ្តឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញ (ការបដិសេធមិនព្រមចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅជូនអ្នកមកចុះឈ្មោះមកបោះឆ្នោត ដែលមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណនៅខេត្តកណ្តាល ដែលមានសាក្សីមួយជាម្នាក់ហើយ, បណ្តឹងតវ៉ា លើការមិនព្រមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឲ្យ និងមិនបានណែនាំឲ្យទៅធ្វើលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅដើម្បីយកមកចុះឈ្មោះ។ ករណីនៅព្រះវិហារ

(ប្តឹងគ្រូបង្គោល គ.ជ.ប ថ្នាក់ស្រុក ដែលបញ្ជាអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅដល់ពលរដ្ឋដែលគ្មានទីលំនៅក្នុងឃុំឆែបពីរ នៃស្រុកឆែប)។ ករណីនៅសៀមរាប (ប្តឹងចៅសង្កាត់រងទី១ នៃសង្កាត់ស្លក្រាម ដែលហាមឃាត់ភ្នាក់ងារគណបក្ស ស.គ.ជ មិនអោយធ្វើជាសាក្សីជូនប្រជាពលរដ្ឋដែលស្នើសុំលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅ និងលិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណបើការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត(ឯ.អ)។

គណបក្សសង្គ្រោះជាតិបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងច្រើនជាងគេនៅក្នុងដំណាក់កាលដោះស្រាយនៅថ្នាក់ កបយ/ស គឺមានរហូតដល់ ៣៨បណ្តឹង, តាមពីក្រោយដោយគណបក្សប្រជាជនមាន ៧បណ្តឹង ប្រជាពលរដ្ឋមាន ៣បណ្តឹង គណបក្សសម រង្ស៊ី ២បណ្តឹង អាជ្ញាធរក្រុងស្រុកខណ្ឌ ១បណ្តឹង និងពីមន្ត្រី ក.ច.ប ចំនួន១បណ្តឹង។

ក.៨.២. ដោះស្រាយបណ្តឹងនៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់(កបយ.ស)

ដោះស្រាយនៅថ្នាក់ កបយ/ស (ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់) ក្នុងចំណោម ៥២បណ្តឹងដែលបានផ្សះផ្សាជាចំនួន២៥ បណ្តឹង, ចារបដិសេធ ៣បណ្តឹង ដើមបណ្តឹងដកពាក្យបណ្តឹង ៣បណ្តឹង ផ្សះផ្សាមិនសះជា ៨បណ្តឹង និងលិខិតជូនដំណឹងចំនួន ១៣បណ្តឹង។

សម្រាប់ស្ថិតិពាក់ព័ន្ធនឹងចុងចម្លើយដែលទទួលបានបណ្តឹងពីដើមបណ្តឹងខាងលើរួមមាន មន្ត្រី ក.ច.ប ចំនួន ២៣ បណ្តឹង, ប្រជាពលរដ្ឋ ១០បណ្តឹង, គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ៥បណ្តឹង គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ២បណ្តឹង, នគរបាល ២ បណ្តឹង និងអាជ្ញាធរក្រុងស្រុកខណ្ឌ កបយ.ស ជំទប់ទី១ ប្រធានភូមិ និងអនុប្រធានភូមិ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ សៀង អនុប្រធានភូមិ និងជំនួយការសង្កាត់ គណបក្សសមរង្ស៊ី មួយបណ្តឹងដូចគ្នា (សរុប១០បណ្តឹង)។

ខេត្តដែលមានបណ្តឹង ហើយត្រូវទទួល និងដោះស្រាយនៅថ្នាក់ កបយ.ស រួមមាន៖

- ខេត្តបាត់ដំបង ៣ បណ្តឹង
- ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ២បណ្តឹង (ផ្សះផ្សាសះជា១ និងលិខិតជូនដំណឹង១)
- ខេត្តកំពត ៣បណ្តឹង (ផ្សះផ្សាសះជា ១បណ្តឹង, ដកពាក្យបណ្តឹង ១ និងចារបដិសេធ១)
- ខេត្តកណ្តាល ៣បណ្តឹង (ផ្សះផ្សាសះជា ២ និងលិខិតជូនដំណឹង១)
- ភ្នំពេញ ២០បណ្តឹង (ផ្សះផ្សាសះជា ៩ មិនសះជា ៣ ចារបដិសេធ២ និង លិខិតជូនដំណឹង៦)
- ខេត្តសៀមរាប ២០បណ្តឹង (ផ្សះផ្សាសះជា ១១ មិនសះជា ៥ ដកពាក្យបណ្តឹង២ និងលិខិតជូនដំណឹង ២) និងខេត្តព្រះសីហនុ ១បណ្តឹង (ផ្សះផ្សាសះជា)។

ក.៨.២. ការដោះស្រាយបណ្តឹងនៅ គ.ជ.ប

បណ្តឹងដែលបាន និងកំពុងដោះស្រាយនៅថ្នាក់ គ.ជ.ប មាន ៤៥បណ្តឹង ប្តឹងដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា, មាន ២២បណ្តឹង ប្តឹងដោយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិមាន ៦បណ្តឹង ប្តឹងដោយគណបក្ស សម រង្ស៊ី មាន១បណ្តឹង ប្តឹងដោយគណបក្សសិទ្ធិមនុស្ស មាន៩បណ្តឹង ប្តឹងដោយប្រជាពលរដ្ឋមាន ១បណ្តឹង ប្តឹងដោយរដ្ឋបាលក្រុង និង១បណ្តឹង ប្តឹងដោយមេធាវីជាតំណាងកូនក្តី។ បណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កការអុកឡុក រារាំងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមានចំនួន១៤បណ្តឹង និងពាក់ព័ន្ធនឹងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅមាន ១៤បណ្តឹងដូចគ្នា។

ខេត្តដែលមានបណ្តឹង ហើយត្រូវទទួល និងដោះស្រាយនៅថ្នាក់ គ.ជ.ប រួមមាន៖

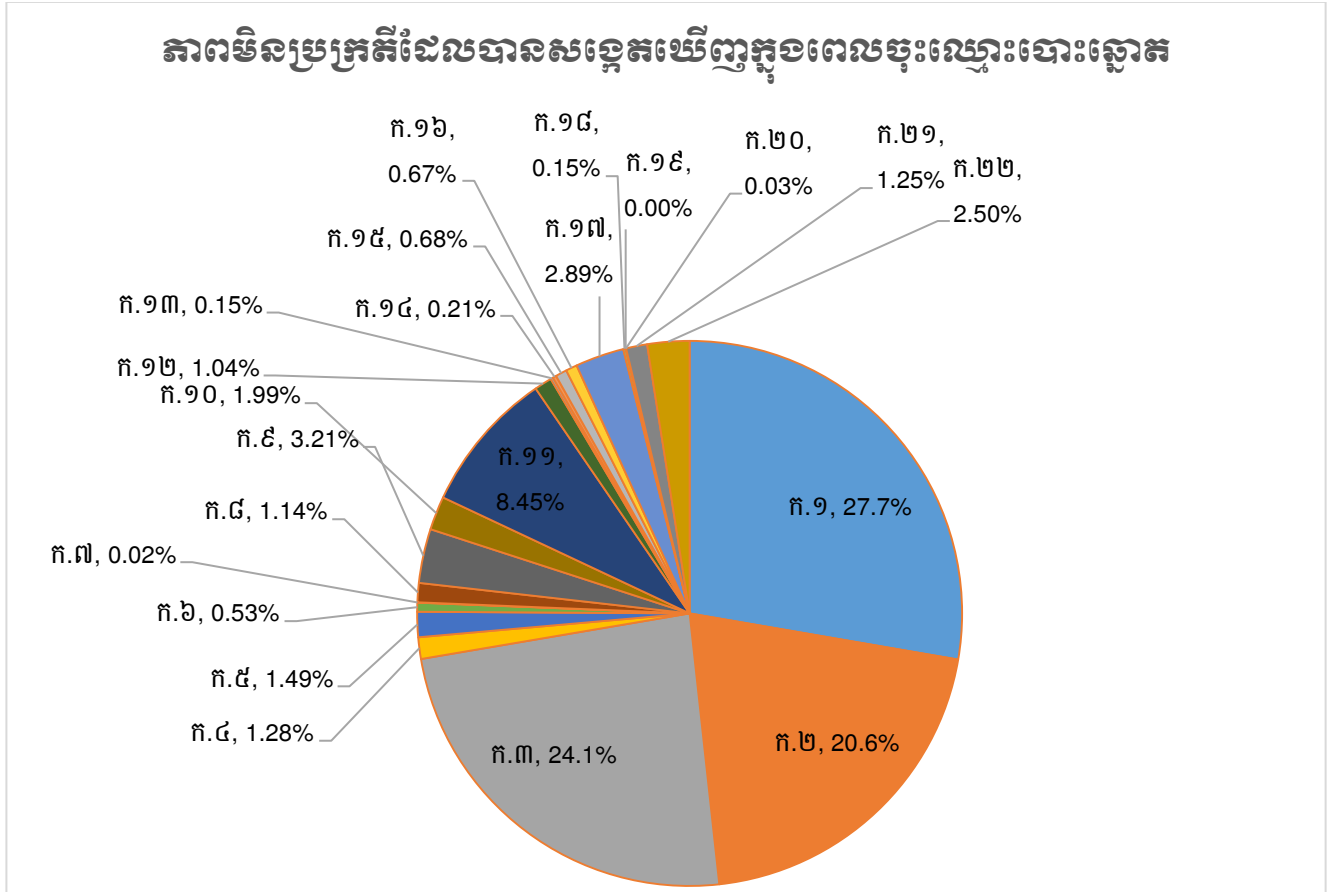
- ខេត្តបាត់ដំបង (លិខិតជូនដំណឹង ២បណ្តឹង)
- ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង (កំពុងដោះស្រាយ ១បណ្តឹង)
- ខេត្តកណ្តាល (ដើមបណ្តឹងដកពាក្យបណ្តឹង ១)
- រាជធានីភ្នំពេញ (មាន២៤បណ្តឹងក្នុងនោះ កំពុងដោះស្រាយ២បណ្តឹង លិខិតជូនដំណឹង១៨ ដកពាក្យបណ្តឹង១ និងចារបដិសេធបណ្តឹង)
- ខេត្តព្រះវិហារ (លិខិតជូនដំណឹង ៤បណ្តឹង)
- ខេត្តព្រៃវែង (លិខិតជូនដំណឹង ១បណ្តឹង)
- ខេត្តសៀមរាប (១១បណ្តឹង ក្នុងនោះរួមមាន កំពុងដោះស្រាយ១បណ្តឹង លិខិតជូនដំណឹង ៩បណ្តឹង និងចារបដិសេធទ្រប់បណ្តឹង)
- និងខេត្តព្រះសីហនុ (លិខិតជូនដំណឹង ១បណ្តឹង)។

តារាងសង្ខេបការនៃការដោះស្រាយនៅ គ.ជ.ប

ល.រ	ខេត្ត/រាជធានី	ប្រភេទបណ្តឹង	ចំនួន	ដំណោះស្រាយ
១	បាត់ដំបង	បណ្តឹងនាំអោយមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស	២	លិខិតជូនដំណឹង
២	កំពង់ឆ្នាំង	បណ្តឹងជំទាស់	១	កំពុងដោះស្រាយ
៣	កណ្តាល	បណ្តឹងនាំឲ្យមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស	១	ដកពាក្យបណ្តឹង
៤	ភ្នំពេញ	បណ្តឹងតវ៉ា, បណ្តឹងនាំឲ្យមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស និងបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។	២៤	ចារបដិសេធ, លិខិតជូនដំណឹង និងកំពុងដោះស្រាយ
៥	ព្រះវិហារ	បណ្តឹងនាំឲ្យមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស និងបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។	៤	លិខិតជូនដំណឹង/កំពុងប្តឹងទៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
៦	ព្រៃវែង	បណ្តឹងនាំអោយមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស	១	លិខិតជូនដំណឹង
៧	សៀមរាប	បណ្តឹងនាំឲ្យមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស និងបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។	១១	ចារបដិសេធ, លិខិតជូនដំណឹង, កំពុងដោះស្រាយ
៨	ព្រះសីហនុ	ជំទាស់, បណ្តឹងនាំអោយមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស	១	លិខិតជូនដំណឹង
៩	សរុប	បណ្តឹងជំទាស់, បណ្តឹងតវ៉ា និងបណ្តឹងនាំឲ្យមានការដាក់ទោសពិន័យ/ផ្តន្ទាទោស និងបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។	៤៥	ចារបដិសេធ ៤ (ដាក់ក្រោយអំឡុងពេលកំណត់), ដកពាក្យបណ្តឹង ២, លិខិតជូនដំណឹង ៣៥ និងកំពុងដោះស្រាយ ៤

ខ. ការឃ្លាំមើលលើបទបញ្ជា និងនីតិវិធីក្នុងដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ក្នុងការសង្កេតដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយសម្ព័ន្ធកំណែទម្រង់ការបោះឆ្នោត (ERA) មានដូចជា អង្គការ និកហ្វិក អង្គការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន (YRDP) បានបញ្ជូនរបាយការណ៍ដែលរកឃើញការណាមិនប្រក្រតី សរុបចំនួន ១៥៥៤០ករណី ពីអ្នកសង្កេតការណ៍ សរុបចំនួន ៥៤៦នាក់ ត្រូវនឹង ៥៤៦ឃុំសង្កាត់ (លទ្ធផលដែលទទួលបានមិនតំណាង ឬជាសំណាកនោះទេ វាគ្រាន់តែជាករណីដែលរកឃើញក្នុងទីតាំងកំណត់)ក្នុងនោះអ្នកសង្កេតការណ៍ដែលធ្វើការរយៈពេល ១២ថ្ងៃ មានចំនួន ២៤២នាក់ និងអ្នកសង្កេតការណ៍ធ្វើការរយៈពេល៣ថ្ងៃ មានចំនួន ៣០៤នាក់។

កំណត់សំគាល់

កូដ	ប្រភេទករណី	ករណី	%
ក.១	ការិយាល័យមិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដោយមិនបានតម្រង់ជួរ និងរញ្ជើរបញ្ជីចូលការិយាល័យ	4306	27.7%
ក.២	មន្ត្រី ក.ច.ប មិនបានអនុវត្តតាមនីតិវិធីត្រឹមត្រូវ ដូចជាប្រធានមិនសំភាសន៍ អនុប្រធានបំពេញទម្រង់បង្កាន់ដៃខុស និងសរសេរខុសច្រើន ការកុំព្យូទ័ររបញ្ចូលខុសទិន្នន័យ	3194	20.6%
ក.៣	អ្នកសុំចុះឈ្មោះមិនពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះរបស់គាត់ជាមួយអក្រង់កុំព្យូទ័រ	3739	24.1%

ក.៤	មាន ប៉ូលីស ទាហាន ឬអ្នកពាក់អាវមានសញ្ញាគណបក្សនយោបាយ ដែលបានបង្ហាញដល់ការគាំទ្រចូលក្នុងការិយាល័យចុះឈ្មោះ និងនៅបរិវេណខាងក្រៅការិយាល័យ	199	1.28%
ក.៥	អ្នកគ្មានតួនាទីចូលក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោតនិងអ្នកខ្លះចូលទាក់ទងស្មៀនធ្វើកិច្ចការរដ្ឋបាល ការចូលសុំព័ត៌មាន នគរបាលខ្លះចូលរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ ជាដើម	232	1.49%
ក.៦	មានការរាំងស្ទះដល់ដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយសារតែភាពអាវក់អូលនៃសម្ភារៈ និងមន្ត្រីមានការច្រូសប្រហែសក្នុងការបញ្ចូល	83	0.53%
ក.៧	ករណីដែលរកឃើញពីការរារាំងអ្នកសង្កេតការណ៍ មិនឲ្យចូលរួមសង្កេត	3	0.02%
ក.៨	កន្លែងដែលសង្កេតឃើញមន្ត្រីចុះឈ្មោះខ្លះធ្វើការមិនគ្រប់ចំនួន(តែមួយរយៈខ្លី)	177	1.14%
ក.៩	អនុប្រធានបានសរសេរខុសទិន្នន័យក្នុងបង្កាន់ដៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត	499	3.21%
ក.១០	ប្រធាន ក.ច.ប បដិសេធការសុំចុះឈ្មោះ ដោយមិនឲ្យ«ទម្រង់បដិសេធ» ឬមិនបញ្ជាក់ពីមូលហេតុទៅអ្នកសុំចុះឈ្មោះ	310	1.99%
ក.១១	អនុប្រធាន ក.ច.ប មិនបានណែនាំអ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ទៅជួបការីកុំព្យូទ័រ	1313	8.45%
ក.១២	មន្ត្រីការីកុំព្យូទ័រ មិនផ្តិតមេដៃអ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយត្រឹមត្រូវ	162	1.04%
ក.១៣	អ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនបានទទួលបង្កាន់បញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត	23	0.15%
ក.១៤	ករណីដែលអ្នកបានចុះឈ្មោះម្តងហើយបានមកចុះឈ្មោះម្តងទៀត	33	0.21%
ក.១៥	ដែលមានបញ្ហាអាក់អូល រហូតដល់បញ្ឈប់ដំណើរការចុះឈ្មោះ ចាប់ពី៣០នាទីឡើងទៅ	105	0.68%
ក.១៦	មានប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើននាក់ដែលរស់នៅក្នុងសហគមន៍ ឬក្នុងភូមិណាមួយ ដែលមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ក្រោយរយៈពេលបញ្ចប់នៃការចុះឈ្មោះ បញ្ហាបណ្តាលពីពេលវេលា និងព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់	104	0.67%
ក.១៧	ករណីបដិសេធចំពោះអ្នកមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតស្របច្បាប់ មិនឲ្យចុះឈ្មោះ ដោយសារខ្វះលក្ខខណ្ឌឯកសារ	449	2.89%
ក.១៨	ចុះឈ្មោះដល់អ្នកពុំមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គាត់មិនពិនិត្យអាយុ ជនជាតិ រៀនណាមកាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ	23	0.15%
ក.១៩	ការបំភិតបំភ័យ និងគំរាមកំហែងប្រជាពលរដ្ឋមិនឲ្យមកចុះឈ្មោះ	0	0.00%
ក.២០	មានការរារាំង/ទប់ស្កាត់/អុកឡុករំខាន មិនឲ្យមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត	4	0.03%
ក.២១	មន្ត្រីការីកុំព្យូទ័របញ្ចូលទិន្នន័យខុស	194	1.25%
ក.២២	បញ្ហាបញ្ជូនទិន្នន័យពីការិយាល័យមកមជ្ឈមណ្ឌលកុំព្យូទ័រ	388	2.50%
សរុប		15540	100.0%

ខ.១ បរិយាកាសនៃដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ខ.១.១ បញ្ហាសន្តិសុខ

ក្នុងការិយាល័យដែលបានសង្កេត អ្នកសង្កេតការណ៍ សង្កេតឃើញអ្នកមកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ១៩៩ (១.២៨%) ករណី មានស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន ដូចជា ប៉ូលីស យោធា ឬពាក់អាវមានសញ្ញាគណបក្សនយោបាយ ដែលបានបង្ហាញដល់ការគំរាមកំហែងក្នុងការិយាល័យចុះឈ្មោះ និងក្បែរនោះផងដែរ ដែលរំលោភបំពានបញ្ជា និងនីតិវិធីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតប្រការ៣.៤ ចំណុច៣.៥.៤ ចំណុច៣.៥.៦ និងមាត្រា៥២ នៃ ច.ប.ត.រ។

តែទោះបីយ៉ាងណាការសង្កេតមិនបានរកឃើញករណីបំភិតបំភ័យ និងការគំរាមកំហែង ឬករណីបង្កឲ្យមានរហូតដល់ការរារាំង/អ្នកឡូករខានដល់ប្រជាពលរដ្ឋមិនឲ្យទៅចុះឈ្មោះនោះទេ។

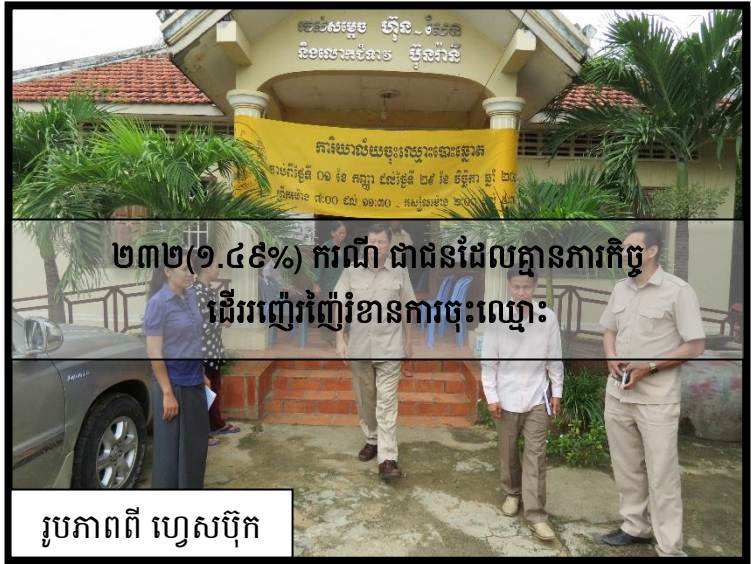
ខ.១.២ សណ្តាប់ធ្នាប់

អ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនបានតម្រង់ជួរ

ទាក់ទងសណ្តាប់ធ្នាប់នេះផងដែរ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញថា ការិយាល័យមួយចំនួន មិនបានរៀបចំប្រជាពលរដ្ឋឈរតម្រង់ជួរឲ្យបានត្រឹមត្រូវនោះទេ ក្នុងរយៈពេល និងទីកន្លែងដែលបានសង្កេត ករណីនេះអ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញមានចំនួន ៤៣០៦ករណី ដែលមិនគោរពតាមបទបញ្ជា និងនីតិវិធីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតប្រការ៤.៤ នៃចំណុច ៤.៤.៨ របស់ ប.ន.ប.ថ។

ទាក់ទងសណ្តាប់ធ្នាប់ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញថា មានអ្នកដែលគ្មានតួនាទី ចូលក្នុង ឬក្រៅការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតយ៉ាងហោចណាស់មាន ចំនួន ២៣២ ករណី ដែលគេស្គាល់គាត់ថាជាតំណាងរបស់គណបក្សនយោបាយ និងបានដើរញើរញើទៅពិនិត្យឈ្មោះដោយរំខានការចុះឈ្មោះរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងអំឡុងពេល និងទីតាំងសង្កេតដែលមាននៅក្នុងប្រការ៣.៤ និងចំណុច ៣.៥.៥ នៃ ប.ន.ប.ថ។

២៣២(១.៤៩%) ករណី ជាជនដែលគ្មានភារកិច្ចដើរញើរញើរំខានការចុះឈ្មោះ
រូបភាពពី ហ្វេសប៊ុក

ខ.២ ដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ខ.២.១. ពេលវេលានៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងបទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតថ្មីឆ្នាំ ២០១៦ (ប.ន.ប.ថ) ដែលបានបង្ហាញពីពេលវេលាធ្វើការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតប្រចាំថ្ងៃ ដូចបានកំណត់ក្នុងប្រការ ៤.២។

ទាក់ទងបញ្ហាពេលវេលាសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនេះ អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតបានឃើញថា មានការិយាល័យខ្លះបើកដំណើរការយឺតយ៉ាវ(នៅម៉ោងជិត៨)។ រីឯពេលល្ងាចក៏មានមានការិយាល័យខ្លះបិទមុនម៉ោង

កំណត់ផងដែរ។ ជាក់ស្តែងដូចជានៅដូចជានៅក្នុងឃុំព្រះពន្លាស្រុកសេរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ឃុំតាកោក ស្រុកសំឡូត ខេត្តបាត់ដំបង ឃុំទួលគគីរ ខេត្តកោះកុង ឃុំស្វាយរៀត ស្រុខខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល និងនៅខេត្តរតនគិរី។

រូបភាពលេខាខេត្តកោះកុង

បន្ថែមលើករណីនេះ សម្រាប់នៅក្នុងខេត្តរតនគិរី អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញមានភាពមិនប្រក្រតីក្នុងយុទ្ធនាការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតមួយចំនួន គ្រាដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) តម្រូវឲ្យក្រុមការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតគ្រប់ខេត្ត-រាជធានី ឈប់សម្រាកពីថ្ងៃនៃពិធីបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ។ គ.

ជ.ប បានសម្រេចឲ្យក្រុមការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅគ្រប់ការិយាល័យតាមបណ្តាខេត្ត-រាជធានីយប់សម្រាកពីរថ្ងៃ គឺ ចាប់ពីថ្ងៃទី៣០ កញ្ញា ដល់ថ្ងៃទី១ តុលា ដែលជាថ្ងៃបុណ្យភ្ជុំ ហើយធ្វើការមួយថ្ងៃចុងក្រោយនៃថ្ងៃយប់សម្រាក គឺចាប់ពី ថ្ងៃទី២ តុលា។

តែការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតចំនួនបីនៅក្នុងបានលុង និងមួយការិយាល័យនៅឃុំសេដា ស្រុកលំផាត់ មិនបាន ធ្វើតាមការណែនាំនេះទេ ក្នុងនោះការិយាល័យចំនួនពីរ គឺការិយាល័យសង្កាត់ឡាបានសៀក និងការិយាល័យឃុំសេដា ស្រុកលំផាត់ បិទការិយាល័យក្នុងថ្ងៃចុះឈ្មោះ និងការិយាល័យសង្កាត់កាចាញ និងសង្កាត់យក្សឡោម មន្ត្រី ការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតខ្លះអវត្តមាន ហើយគ្មានអ្នកជំនួស។

ខ.២.២. សមាសភាពអ្នកសង្កេតការណ៍នៃកន្លែងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ការសង្កេតការណ៍រកឃើញថា ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយបានចូលរួមគ្រប់គ្រប់ការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះ ឆ្នោត ក្នុងការិយាល័យដែលខុមហ្វ្រែលបានសង្កេត។ ក្នុងនោះ ខុមហ្វ្រែលសង្កេតឃើញមានភ្នាក់ងារគណបក្សប្រជាជន ភ្នាក់ងារគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។ រីឯអ្នកសង្កេតការណ៍មកពីអង្គការ និងសមាគម មិនមែនរដ្ឋាភិបាល សង្កេតឃើញថា មានការចូលរួមតិចតួច។

សម្រាប់ករណីទាក់ទងការរារាំងអ្នកសង្កេតការណ៍ ខុមហ្វ្រែលសង្កេតឃើញមាន ៣ករណី ដែលហាមមិនឲ្យអ្នក សង្កេតការណ៍ឈរពីខាងក្រោយការីកុំព្យូទ័រ ដោយសារតែកុំព្យូទ័រមានបញ្ហា ធ្វើឲ្យគាត់ខឹង និងសុំឲ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ អង្គុយឲ្យស្ងៀម និង២ករណីហាមភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយមិនឲ្យពិនិត្យលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅ និងករណីចុង ក្រោយ គឺហាមឃាត់មិនឲ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ខុមហ្វ្រែលមិនឲ្យសង្កេតនៅក្នុងឃុំជំនាប់ ស្រុកថ្មបាំង ដោយប្រាប់ឲ្យទៅ ស្នើសុំលិខិតបញ្ជាក់ ទោះបីអ្នកសង្កេតការណ៍មានកាតបញ្ជាក់ពី គ.ជ.ប មកបង្ហាញដល់ពួកគាត់យ៉ាងណាក៏ដោយ តែ ទោះបីយ៉ាងណាមន្ត្រីលេខាធិការដ្ឋានខេត្តកោះកុងបានជួយអន្តរាគមន៍ផងដែរចំពោះបញ្ហានេះ។

ខ.៣. មន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ខ.៣.១ សមាសភាព

មានភាពមិនប្រក្រតីទាក់ទងសមាសភាពនៃប្រការ១.៩ ចំណុច ១.៩.១ ចំណុច១.៩.២ និងចំណុច១.៩.៣ នៃ ប.ន.ប.ថ និងមាត្រា៥០ នៃ ច.ប.ត.រ បានបង្ហាញពីសមាសភាពក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលក្រុមនីមួយៗមាន សមាសភាពចំនួន ៣នាក់ (ប្រធាន អនុប្រធាន និងការីកុំព្យូទ័រ) សម្រាប់ឃុំសង្កាត់ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិ បោះឆ្នោតចំនួន៧០០០នាក់ និងលើសពីនេះតាមតាមរូបមន្តជាក់ស្តែង។

ទាក់ទងសមាសភាពមន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនេះ អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញថា មន្ត្រី ក.ច.ប នៅកន្លែង មួយចំនួន អវត្តមានមួយរយៈពេលខ្លី ដោយមូលហេតុមកយឺត អ្នកខ្លះសុំច្បាប់ឈឺ អ្នកខ្លះច្បាប់ឈប់សំរាករឿងផ្ទាល់ខ្លួន និងកន្លែងខ្លះជំនួយការអនុប្រធានរស់ទៅយកឯកសារសម្រាប់ចុះឈ្មោះ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យសមាសភាពក្រុមចុះឈ្មោះ ត្រូវដោះដូរ និងបន្ថែមមុខងារជួយធ្វើការ។ ករណីនេះកើតមានចំនួន ១៧៧ករណី នៃទីកន្លែងដែលខុមហ្វ្រែលបានធ្វើ ការសង្កេត។

ខ.៣.២ សមត្ថភាព

ទាក់ទងសមត្ថភាពវិញ អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញថា មន្ត្រី ក.ច.ប ចំណាយពេលខុសៗគ្នាក្នុងការចុះឈ្មោះ សម្រាប់អ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតម្នាក់ ក្នុងនោះអ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញថា៖

- ប្រធាន ក.ច.ប ត្រូវការចំណាយពេលជាមធ្យម ២នាទី
- អនុប្រធាន ក.ច.ប ត្រូវការចំណាយពេលជាមធ្យម ៣នាទី
- និងការីកុំព្យូទ័រត្រូវការចំណាយពេលជាមធ្យម ៤នាទី
- សរុបក្នុងដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតពីប្រធាន ដល់ការីកុំព្យូទ័រ អ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ១នាក់ត្រូវការរយៈពេលជាមធ្យម ៨នាទី (ឬចន្លោះពី៦ ទៅ ១០នាទី) ទើបទទួលបានបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

ចែរ: វេលាចំណាយលើអ្នកចុះឈ្មោះម្នាក់

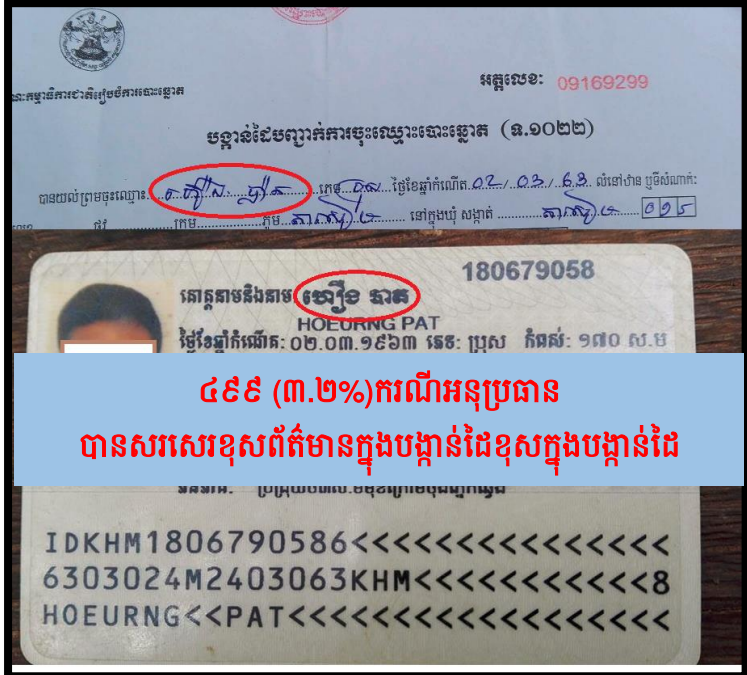

ក្នុងដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនោះ ក្រុមការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមាននីតិវិធីក្នុងការអនុវត្តការងារតាមតួនាទី និងភារកិច្ច ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់។ ក្នុងដំណើរការនេះ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញ ការបំពេញការងាររបស់មន្ត្រី ក.ច.ប ដូចខាងក្រោម៖

ប្រធាន ក.ច.ប មិនបានសម្ភាសន៍ ឬធ្វើខុសនីតិវិធីក្នុងការសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ករណីនេះអ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញ ៣១៩៤ករណី នៅក្នុងទីតាំង និងពេលវេលាដែលបានសង្កេត ការអនុវត្តនេះបានធ្វើខុសជាមួយចំណុច៤.៤.១៦ និង៤.៤.១៧ នៃ ប.ន.ប.ថ ដែលប្រធានមិនបានសាកសួរដល់អ្នកមកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

ចំណែកអនុប្រធានក្រុមការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញថា ការសរសេរព័ត៌មានក្នុងបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គឺសរសេរខុសព័ត៌មាន ដូចជាអក្ខរាវិរុទ្ធ ក្នុងនោះសង្កេតឃើញមានចំនួន ៤៩៩ករណី ដូចជាការសេរ ឈ្មោះ « ជ » ទៅ « ថ » ភេទប្រុសទៅជាស្រី កន្លែងខ្លះខុសភូមិជាដើម ដែលដំណើរការនេះមានចែងក្នុងចំណុច៤.៤.២០ នៃ ប.ច.ប.ថ។

ខ.៤ ការចាត់ចែង

ខ.៤.១ ដំណាក់កាលនៃការចុះឈ្មោះ

អ្នកសង្កេតការណ៍ខុមហ្វ្រែលបានសង្កេតឃើញថា មានករណីឃុំខ្លះមិនបានដាក់បង្ហាញប្រតិទិននៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមភូមិ ឃុំ ឬតាមទីសាធារណៈនោះទេ ដូចជាឃុំព្រៃខ្ពស់ ស្រុកបវេល ខេត្តបាត់ដំបង ឃុំធម្មតាអរ ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

ខ.៤.២ ជំហាននៃការចុះឈ្មោះ

ភាពមិនប្រក្រតីទាក់ទងជំហាននៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត បានកំណត់ដូចមានចែងក្នុងប្រការ៤.៤ ក្នុងចំណុច ៤.៤.១៦ រហូត ៤.៤.២២ នៃ ប.ន.ប.ថ។ ទាក់ទងជំហាននៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនេះ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញថាមានយ៉ាងហោចណាស់ ៣១០ករណី ប្រធានក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបានបដិសេធការសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយពួកគាត់មិនបានឲ្យ «ទម្រង់បដិសេធ» ដល់អ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ករណីនេះមានស្ទើរគ្រប់ទីកន្លែងនៃការិយាល័យ

យដែលអ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេត ព្រមទាំងមិនបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការបដិសេធ។ រីឯករណីដែលទាក់ទងអនុប្រធាន ក.ច.ប វិញ សង្កេតឃើញមាន ១៣១៣ករណី ដែលអ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញថា អនុប្រធាន ក.ច.ប មិនបានណែនាំអ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឲ្យទៅជួបជាមួយការីកុំព្យូទ័រ។ សម្រាប់ការីកុំព្យូទ័រ អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញថា មានធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ផ្តិតស្នាមក្រយៅដៃមិនត្រឹមត្រូវផងដែរ ករណីឃើញមានចំនួន ១៦២ករណី។

ប្រធានមិនចេញទម្រង់បដិសេធ

អនុប្រធានមិនមានសេចក្តីណែនាំ

ផ្តិតមេដៃមិនត្រឹមត្រូវ

ទាក់ទងប្រជាពលរដ្ឋដែលបានមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញថា មានអ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតខ្លះដែលបានមកចុះឈ្មោះ ហើយវិលត្រឡប់ទៅវិញដោយមិនបានទទួលនូវ«ទម្រង់បង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត» ករណីនេះសង្កេតឃើញមានចំនួន ២៣ករណី ក្នុងចំណោមនោះមាន ៣ករណី ដែលបានបង្ហាញច្បាស់ថា មន្ត្រីការីកុំព្យូទ័រមិនបានប្រគល់ឲ្យ ៣ករណីទៀតអ្នកសុំចុះឈ្មោះភ្លេច និងក្រៅពីនោះករណីផ្សេងៗ ដែលបញ្ជាក់មិនបានច្បាស់លាស់ពីមូលហេតុ។ ករណីទាំងនេះ កើតមានក្នុងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កំពង់ធំ ក្រចេះ សៀមរាប ស្វាយរៀង ប៉ៃលិន និងត្បូងឃ្មុំ។

ក្នុងដំណើរការចុះឈ្មោះ គ.ជ.ប បានដាក់អេក្រង់សម្រាប់ឲ្យអ្នកមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតធ្វើការពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មាន ទៅតាមជំហាននៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត តែជាក់ស្តែងអ្នកសង្កេតការណ៍ពិនិត្យឃើញថា ប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ៣៧៣៩ករណី ក្នុងពេលសង្កេត គឺមិនបានផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះរបស់ពួកគេ ជាមួយអេក្រង់កុំព្យូទ័រដែលបានដាក់បង្ហាញនោះទេ បញ្ហាដោយសារតែមន្ត្រីមិនបានណែនាំដល់ពួកគាត់ ករណីខ្លះអ្នកសុំចុះឈ្មោះមិនពិនិត្យដោយខ្លួនឯង ករណីខ្លះទៀតគាត់គ្មានជំនួយការ និងករណីចុងក្រោយគឺអ្នកចុះឈ្មោះមិនចេះអក្សរតែម្តង។

មិនបានទទួលទម្រង់បង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះ

ផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយអេក្រង់កុំព្យូទ័រ

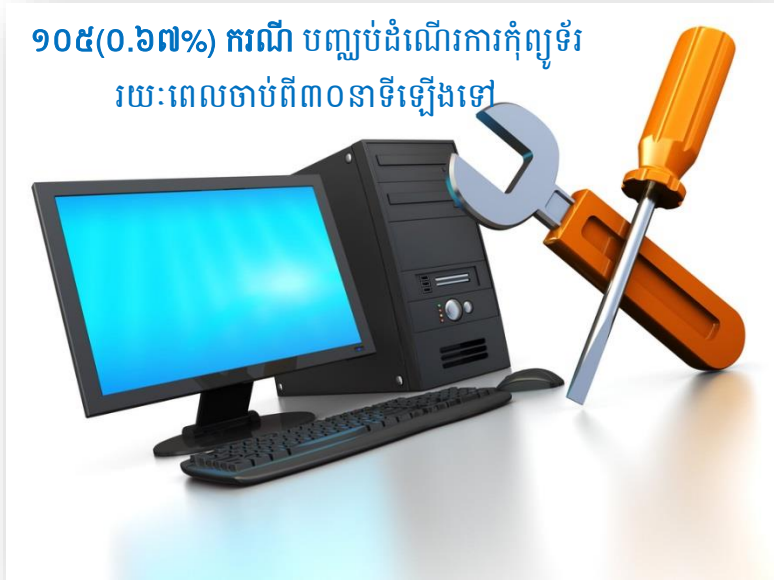
ទាក់ទងការផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យរបស់អ្នកសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ការសង្កេតបានបង្ហាញថា ភាគច្រើនគាត់ប្រើប្រាស់ឯកសារបញ្ជាក់សញ្ញាណសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏មានប្រជាពលរដ្ឋបានប្រើប្រាស់ភ្នែកទទេរ ក្នុងការមើល និងផ្ទៀងផ្ទាត់នេះផងដែរ។

នៅក្នុងបទបញ្ជា និងនីតិវិធីក្នុង ប្រការ៤.៤.២ បានកំណត់ថាប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់មានឈ្មោះតែមួយគត់នៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោតតែមួយ។ ទាក់ទងករណីនេះ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញថា ប្រជាពលរដ្ឋមកចុះឈ្មោះម្តងហើយបានវិលត្រឡប់មកវិញម្តងទៀត ករណីនេះកើតឡើងមានប្រហែល ៣៣ករណី ដូចជានៅក្នុងឃុំត្បែង ខេត្តព្រះវិហារ ឃុំស្តៅកោងខេត្តព្រៃវែង និងក្នុងឃុំនៃខេត្តមួយចំនួនទៀត។ តែទោះជាយ៉ាងណា យើងក៏មិនដឹងច្បាស់ថាការវិលត្រឡប់មកចុះឈ្មោះវិញម្តងទៀតនេះដោយមានមូលហេតុអ្វីច្បាស់លាស់នោះទេ។

ទាក់ទងការបញ្ជូនទិន្នន័យពីការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមកមជ្ឈមណ្ឌលកុំព្យូទ័រ អ្នកសង្កេតការណ៍បានសង្កេតឃើញមានបញ្ហាក្នុងការបញ្ជូនព័ត៌មានរហូតដល់ ៣៨៩ករណី បញ្ហានៃការរអាក់រអួលនេះ គឺបណ្តាលមកពីសេវាអ៊ីនធឺណិតដែលមានភាពរអាក់រអួល និងបញ្ជូនយឺត។

ទាក់ទងដំណើរការនៃការចុះឈ្មោះ ដែលមានភាពអាក់អន់រអួលរហូតដល់បញ្ចប់ដំណើរការ រយៈពេលចាប់ពី ៣០នាទីឡើងទៅ អ្នកសង្កេតការណ៍សង្កេតឃើញថាមាន ១០៥(០.៦៧%)ករណី ដែលបានកើតឡើង ក្នុងរយៈពេល នៃការសង្កេតនេះ ករណីដែលកើត ឡើងនោះរួមមានដូចជា ឧបករណ៍ មិន ដំណើរការ កម្មវិធីសម្រាប់ចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោត មានភាពអាក់អន់រហូតដល់មិន ដំណើរការស្រួលដោយមិនស្គាល់ ឧបករណ៍ជាដើម បញ្ហាទាំងនេះគេ សង្កេតឃើញមាននៅក្នុងខ្លះ នៃខេត្ត ទាំងអស់។

គ. ការរកឃើញរបស់ គ.ជ.ប អំពីភាពមិនប្រក្រតី និងទិន្នន័យខុស

គ.១. ការបញ្ជូនទិន្នន័យយឺតក្រោយថ្ងៃបិទការចុះឈ្មោះ:

នៅព្រឹកថ្ងៃសុក្រ ទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប)បានបានបង្ហាញពី មូលហេតុ នៃការយឺតយ៉ាវក្នុងការបញ្ជូនទិន្នន័យអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចំនួន ២៣១៨ នាក់ ដែលបញ្ជូនពីឃុំចំនួន៤៣ នៃខេត្ត ចំនួន១៣ មកកាន់នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអ្នកបោះឆ្នោត និងបញ្ជីបោះឆ្នោតក្រោយថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦ ដែលជាថ្ងៃបិទបញ្ចប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំខាងលើនេះ គ.ជ.ប ក៏បានធ្វើការបង្ហាញអោយឃើញពីចំនួនទិន្នន័យ តាមបណ្តាឃុំសង្កាត់ ដែលយឺតយ៉ាវនេះ ហើយក៏បានអោយតំណាងគណបក្សនយោបាយ ធ្វើសំណាកផ្ទៀងផ្ទាត់ឈ្មោះអ្នកទាំងនោះ ដើម្បី ធានាថា ឈ្មោះរបស់ពួកគេមកដល់ពេលត្រូវបាន គ.ជ.ប បញ្ជូលទៅក្នុង ប្រព័ន្ធទិន្នន័យហើយ បើទោះបីជាឈ្មោះទាំង នោះបានបញ្ជូនមកយឺតពេលក្តី។

វិធីសាស្ត្រនៅក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់នោះ គ.ជ.ប បានរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលបានបញ្ជូនមកយឺតទាំង ២៣១៨ នាក់ ដោយសម្រេចជ្រើសរើសយក ឃុំសង្កាត់ចំនួន៥ ដែលមានឈ្មោះច្រើនមកធ្វើជាសំណាក ដើម្បីធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់។ នៅក្នុងមួយឃុំ គ.ជ.ប អោយតំណាងគណបក្សនយោបាយជ្រើសរើសយកឈ្មោះ ៥នាក់ មកធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ ថាឈ្មោះ ទាំងនោះបានបញ្ជូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់ គ.ជ.ប មកផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយគល់បញ្ជីនៃបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការចុះឈ្មោះ បោះឆ្នោត។

គ.ជ.ប បានបញ្ជាក់មូលហេតុថា ហេតុផលដែលនាំអោយមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការបញ្ជូនឈ្មោះទាំងនោះមក នាយកដ្ឋានទិន្នន័យ របស់ គ.ជ.ប យឺត គឺជាកំហុសរបស់មន្ត្រីការិក្រមួយចំនួន ពេលគឺពួកគាត់ធ្វើការងារនៅមាន ចន្លោះប្រហោង ព្រមទាំងការយល់ដឹងនៅមានកំរិត និងមួយផ្នែកទៀតគឺដោយសារតែប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែតខ្លះ រួមផ្សំ ជាមួយស្ថានភាពផ្លូវលំបាក និងដាច់ស្រយាលខ្លះ។

ជាការកត់សម្គាល់ទិន្នន័យទាំងអស់នោះ មិនមានអ្វីដែលជាបញ្ហានោះទេ អ្វីដែលគេសង្កេតឃើញគឺនៅក្នុង ចំណោមឈ្មោះអ្នកដែលបានធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់មានម្នាក់ មានបញ្ហាត្រង់ពេលវេលានៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយគល់ បញ្ជី និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យមានការខុសគ្នាមួយថ្ងៃ (ក្នុងម៉ាស៊ីនកុំព្យូទ័រយឺតជាង ១ថ្ងៃ)។ ឈ្មោះចំនួនជាង ២៣១៨ នាក់ ដែលមិនទាន់បានបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីចុះឈ្មោះបណ្តោះអាសន្ន មាននៅក្នុងខេត្តចំនួន១៣ មានដូចជា ខេត្តបន្ទាយមាន ជ័យ កំពង់ចាម កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ កំពត កោះកុង ក្រចេះ ព្រះវិហារ ព្រៃវែង រតនគិរី សៀមរាប តាកែវ និងខេត្តត្បូងឃ្មុំ។

ការសង្កេតរបស់ខុមហ្វ្រែល យល់ឃើញថា ករណីនេះអាចកើតមាន ដោយកំហុសបច្ចេកទេសពិតមែន ម្យ៉ាង ទៀតវាមិនមានអ្វីដែលជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរនោះទេ ព្រោះទិន្នន័យត្រូវបានផ្ទៀងផ្ទាត់ត្រឹមត្រូវដូចគ្នារវាងបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការ ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងទិន្នន័យដែលមាននៅក្នុងកុំព្យូទ័រ រីឯ ១ករណីដែលបានរកឃើញពីពេលវេលាខុសគ្នាគ្រាន់តែ ជាពេលវេលាបញ្ជូននោះទេ។

គ.២. ករណីឈ្មោះស្នូន និងការខុសទិន្នន័យ

ទាក់ទងឈ្មោះស្នូន និងភាពមិនប្រក្រតីនៃទិន្នន័យ គ.ជ.ប បានបញ្ជាក់ថា មជ្ឈមណ្ឌលទិន្នន័យរបស់ គ.ជ.ប រក ឃើញមានអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលមានទិន្នន័យស្នូន (ឈ្មោះស្នូនតាមរយៈស្នាមក្រយៅដៃ និងស្នូនតាមរយៈ ទិន្នន័យ(ឈ្មោះ,ភេទ, ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត, និងរូបថត) មានចំនួន ១៩៣១២(មួយម៉ឺនប្រាំបួនពាន់បីរយដប់ពីរ)នាក់ ប្រហែល ៣% នៃទិន្នន័យអ្នកបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតសរុប ក្នុងនោះមានឈ្មោះដែលមានទិន្នន័យដូចគ្នាទាំងស្រុងមាន ៣២៩៦ (បីពាន់ពីររយកៅសិបប្រាំមួយ)នាក់។ ក្នុងនោះចំពោះឈ្មោះដែលត្រូវលុបចោលជាង ៣ពាន់នាក់ គឺដោយសារ ឈ្មោះទាំងនោះបានចុះជាច្រើនកន្លែង និងមានលេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរួមទាំងទិន្នន័យទាំងនោះដូចគ្នាផងដែរ។ គ.ជ.ប បានបញ្ជាក់មូលហេតុដែលអាចបណ្តាលឲ្យមានមនុស្សម្នាក់អាចចុះបានច្រើនដងនោះគឺមកពីការចុះឈ្មោះសាកល្បង ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ការផ្ទេរកន្លែងចុះឈ្មោះមនុស្ស ០២(ពីរ)នាក់ ប្រើប្រាស់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណតែមួយ និងមនុស្សម្នាក់ ប្រើឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណពីរ។

ករណីមួយទៀតគឺ ឈ្មោះស្នូនដែលជាករណីគាត់ប្រើប្រាស់ អ.ខ (អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ)ផង ហើយ គាត់ទៅកន្លែងផ្សេង គាត់ប្រើប្រាស់ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណផង បានន័យថា មនុស្សគាត់ម្នាក់ គាត់ចុះឈ្មោះច្រើនក កន្លែង។ ហើយករណីរបៀបហ្នឹង បើដោយសារការស្នូននោះជាចេតនារបស់បុគ្គលដែលព្យាយាមមានឈ្មោះលើសក្នុង បញ្ជីបោះឆ្នោតមានលើសពីពីរកន្លែង។

ចំពោះការបញ្ចូលទិន្នន័យអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គ.ជ.ប រកឃើញថា មានឈ្មោះជាង ២១ម៉ឺនឈ្មោះ ត្រូវបាន បញ្ចូលទិន្នន័យខុស ហើយក៏បានសម្រេចកែតម្រូវទៅតាមអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរួចហើយផងដែរ។

ប្រព័ន្ធថ្មីមានភាពខ្លាំងមួយដែល គ.ជ.ប អាចរកឃើញបញ្ហាដែលកើតមាននៅពេលផ្ទៀងផ្ទាត់ និងការបញ្ចូល ទិន្នន័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដែលមិនបានបញ្ជូនសព្វគ្រប់មកកាន់នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអ្នកបោះឆ្នោត ហើយ គ. ជ.ប ក៏អាចកែតម្រូវបានដែរ។

ឃ. ការវាយតម្លៃជាទូទៅនៃការឃ្នាំមើលដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតពីអ្នកសង្កេតការណ៍

ជាលទ្ធផល នៅក្នុងការសង្កេតលើដំណើរការចុះឈ្មោះ អ្នកសង្កេតការណ៍ចំនួន ៥៤៦នាក់បានធ្វើការសាកសួរ និងទទួលបានចំនួន ៣២១៧ របាយការណ៍ (លទ្ធផលមិនមែនជាសំណាកនោះទេ វាគ្រាន់តែជាករណី) បានពីចំណាប់ អារម្មណ៍របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលមានចំនួនតិចតួចថាអំពីអវិជ្ជមាន ឬការខ្វះខាតនៃ ដំណើរការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនេះ ដូចមាននៅខាងក្រោម៖

ឃ.១. ចំណាប់អារម្មណ៍របស់មន្ត្រី ក.ច.ប

ការជួបសន្ទនាជាមួយមន្ត្រី ក.ច.ប ជាលទ្ធផលបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ក្រុមការងារចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចំនួន ៤% ដែលយើងទទួលបាន គឺគាត់មន្ត្រីមិនសូវសប្បាយចិត្តនោះទេ ព្រោះគាត់បង្ហាញអារម្មណ៍ថា ប្រជាពលរដ្ឋមកចុះ ឈ្មោះមិនសូវច្រើននៅកន្លែងខ្លះ និងកន្លែងខ្លះទៀតគឺ បញ្ហាអាករអូលនៃប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។

ឃ.២. អារម្មណ៍របស់អ្នកសង្កេតការណ៍ដទៃណាម្នាក់

សម្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍ដែលមានវត្តមាននៅទីនោះវិញ ២.៥% បានបង្ហាញពីអារម្មណ៍មិនសប្បាយចិត្ត ដោយសារពួកគាត់មើលឃើញថាប្រជាពលរដ្ឋ មិនមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតច្រើន និងកន្លែងខ្លះភ្លៀងខ្លាំងមិនអាចឲ្យ ប្រជាពលរដ្ឋមកចុះឈ្មោះបានស្រួល។

ឃ.៣. ចំណាប់អារម្មណ៍របស់ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយណាម្នាក់

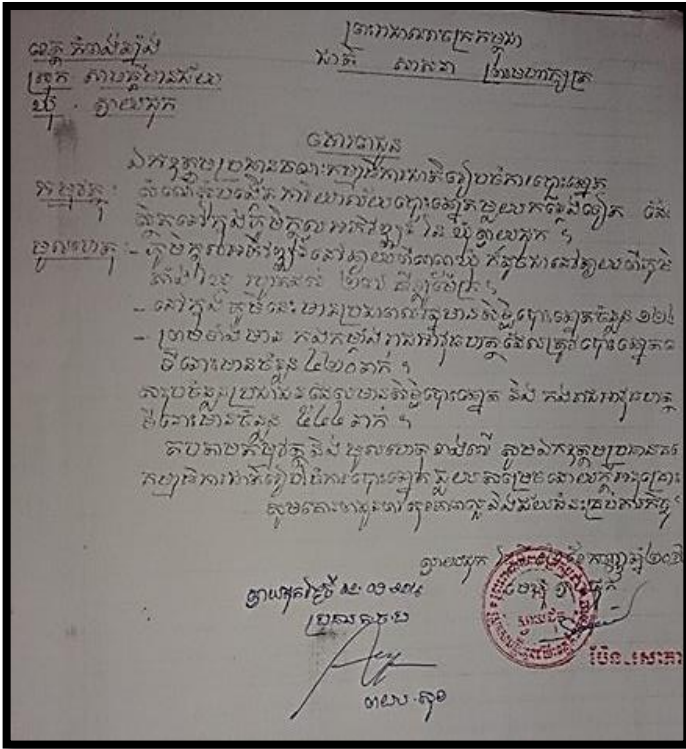
សម្រាប់ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយបានសម្តែងអារម្មណ៍របស់គាត់ក៏មិនខុសពីអ្នកសង្កេតការណ៍ និងមន្ត្រី ក .ច.ប នោះទេគឺ ២.៨% សម្តែងការមិនពេញចិត្ត ព្រោះគាត់មើលឃើញថាប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋានរបស់គាត់មកចុះ ឈ្មោះបោះឆ្នោតមានចំនួនតិច និងម្យ៉ាងទៀតប្រជាពលរដ្ឋរបស់គាត់បានធ្វើការចំណាកស្រុកច្រើន។

ឃ.៤. ចំណាប់អារម្មណ៍ផ្ទាល់របស់អ្នកសង្កេតការណ៍រយៈពេលមួយថ្ងៃ

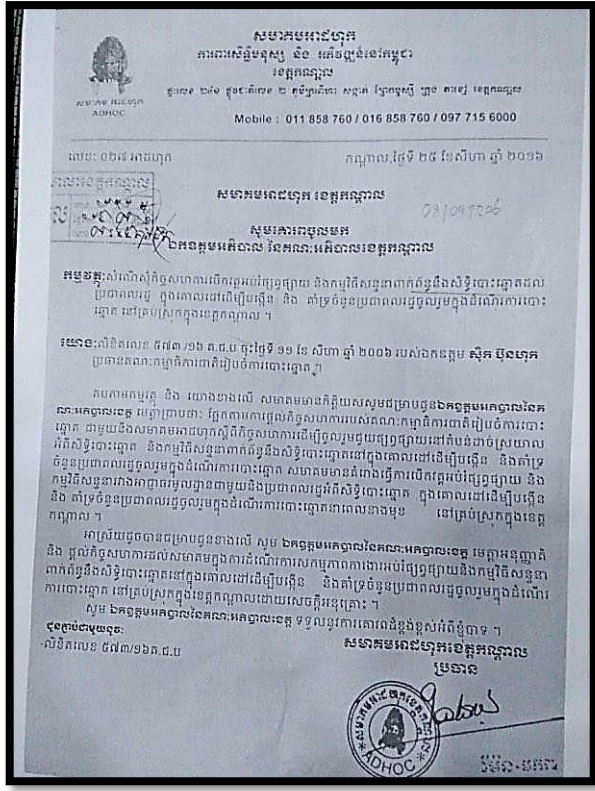
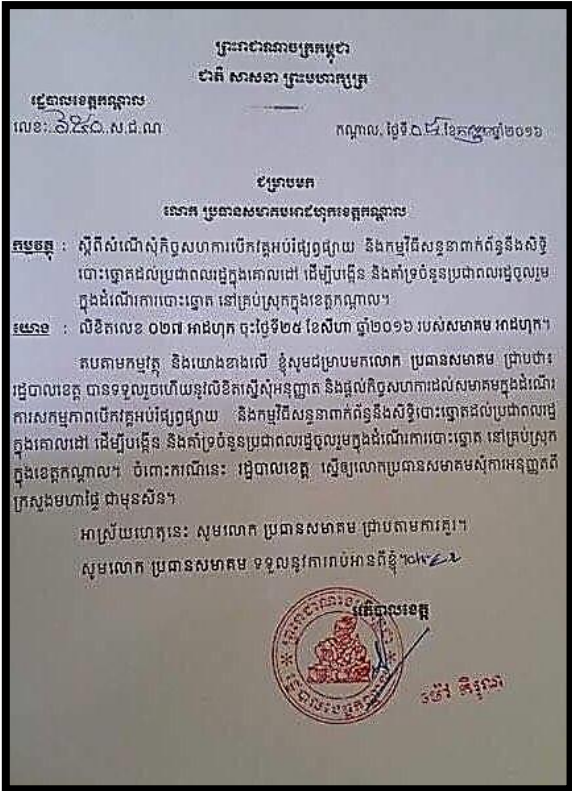
សម្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍ គាត់មានអារម្មណ៍សប្បាយចិត្តច្រើន និងមានតែ ៣.៧%ទេ ដែលគាត់មិនសប្បាយ ចិត្តដោយសារតែ ចុងក្រោយនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតគាត់មើលឃើញថាមន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនសូវយកចិត្ត ទុកដាក់ចំពោះការងារ ហើយម្យ៉ាងទៀតរយៈពេលចុងក្រោយនេះឃើញថាប្រជាពលរដ្ឋសម្រុកចុះឈ្មោះច្រើន។

ឧបសម្ព័ន្ធ

១. លិខិតស្នើសុំបង្កើតការិយាល័យ ០៧៨១ ពីមេឃុំស្វាយជុក

២. លិខិតដែលសមាគមអាដហុកដាក់ជូន និងការឆ្លើយតបពីសាលាខេត្តកណ្តាល

៣. លិខិតអន្តរាគមន៍ពី គ.ជ.ប ទៅក្រសួងមហាផ្ទៃចំពោះទាហានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

លេខ ១០៣១/ គ.ជ.ប
/១៦

សូមគោរពជូន

សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធានគណៈបញ្ជាការសន្តិសុខអចិន្ត្រៃយ៍

ធម្មនុញ្ញ : សំណើមានវិធានការ និងអន្តរាគមន៍ដល់អង្គភាព នគរបាលជាតិ និងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដែលមានមូលដ្ឋានឈរជើង ឬបំពេញបេសកកម្មនៅក្នុងព្រំដែន ខេត្តទូទាំងប្រទេស ចាត់ចែងឱ្យនគរបាលជាតិ និងយោធិនទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ស្របតាមច្បាប់បោះឆ្នោត ។

ហេតុ : - ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦
គបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) សូមគោរពជម្រាបជូន **សម្តេចក្រឡាហោម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ជ្រាបថា កន្លងមក គ.ជ.ប បានទទួលពាក្យបណ្តឹងមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅរបស់អាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ឱ្យយោធិននៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ និងខេត្តសៀមរាប ។ ការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅមិនស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ គ.ជ.ប ទេ ប៉ុន្តែក្រោយពីមានពាក្យបណ្តឹង គ.ជ.ប បានចុះអង្កេតស្វែងរកការពិត ហើយករណីនេះ គ.ជ.ប បានសរសេរលិខិតឆ្លើយតបទៅដើមបណ្តឹង និងធ្វើលិខិតណែនាំលើកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឱ្យរំលឹកអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់អនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមប្រកាសលេខ ១០២៤៥ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដោយអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ជូនប្រជាពលរដ្ឋសម្រាប់គោលដៅនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

គ.ជ.ប យល់ឃើញថា នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោត ដែលត្រូវការសុំលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឱ្យការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមាន ៣ ប្រភេទ គឺ ៖

១- នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ក្នុងមូលដ្ឋានឈរជើង ដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រឃុំ សង្កាត់ ហើយដែលត្រូវសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

២- នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោត បំពេញបេសកកម្មរយៈពេលយូររហូតដល់ ថ្ងៃបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។

៣- កម្លាំងសន្តិសុខបោះឆ្នោត ដែលត្រូវមានបេសកកម្មការពារសន្តិសុខនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត នៅ តាមការិយាល័យបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។

ផ្អែកតាមចំណុច ៤.៤.៧ នៃបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់ គ.ជ.ប បានចែងថា ប្រជាពលរដ្ឋ ឬកម្មករ សិស្ស និស្សិត មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល នាយ ឬពលនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ឬនគរបាលជាតិ និង បណ្ឌិតសាលានា ដែលកំពុងស្នាក់នៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ណាមួយសុទ្ធតែអាចសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅក្នុង ឃុំ សង្កាត់នោះ ។

ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងឱ្យបញ្ជីបោះឆ្នោតមាន ភាពត្រឹមត្រូវ គ.ជ.ប យល់ឃើញថា គួរប្រធានអង្គការពលរដ្ឋដើម្បីកិច្ចសហការក្នុងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ ជូនកងកម្លាំងទាំង ៣ប្រភេទខាងលើ ដល់អាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីមានមូលដ្ឋានក្នុងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ ទីលំនៅ ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឱ្យការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដែលជាផ្នែកមួយ នៃការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមប្រកាសលេខ ១០២៤៥ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់ក្រសួង មហាផ្ទៃ ស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដោយអាជ្ញាធរ ឃុំ សង្កាត់ ជូនប្រជាពលរដ្ឋសម្រាប់គោលដៅនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសេចក្តីណែនាំរួមលេខ ០១៨ សណន ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំ និងការចេញឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឱ្យ ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការបោះឆ្នោត ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម សម្តេចក្រឡាហោម ខ្ពង់ខ្ពស់ជាតិ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធានគណៈបញ្ជាការសន្តិសុខអចិន្ត្រៃយ៍ មានវិធានការ និងអន្តរាគមន៍ដល់អង្គការពាក់ព័ន្ធ តាមការគួរ។

សូម សម្តេចក្រឡាហោម ទទួលនូវការគោរពរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
ជ.គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

ស៊ុន ប៊ុនហុក

៤. លិខិតអន្តរាគមន៍ដល់អង្គការ នគរបាលជាតិ និងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

លេខ ១០៣១/ គ.ជ.ប
/១៦

សូមគោរពជូន

**សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ
និងជាប្រធានគណៈបញ្ជាការសន្តិសុខអចិន្ត្រៃយ៍**

កម្មវត្ថុ : សំណើមានវិធានការ និងអន្តរាគមន៍ដល់អង្គការ នគរបាលជាតិ និងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដែលមានមូលដ្ឋានឈរជើង ឬបំពេញបេសកកម្មនៅក្នុងរាជធានី ខេត្តទូទាំងប្រទេស ចាត់ចែងឱ្យនគរបាលជាតិ និងយោធិនទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ស្របតាមច្បាប់បោះឆ្នោត ។

យោង : - ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មីឆ្នាំ២០១៦

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) សូមគោរពជម្រាបជូន **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ជ្រាបថា កន្លងមក គ.ជ.ប បានទទួលពាក្យបណ្តឹងមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅរបស់អាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ឱ្យយោធិននៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ និងខេត្តសៀមរាប ។ ការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅមិនស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ គ.ជ.ប ទេ ប៉ុន្តែក្រោយពីមានពាក្យបណ្តឹង គ.ជ.ប បានចុះអង្កេតស្វែងរកការពិត ហើយករណីនេះ គ.ជ.ប បានសរសេរលិខិតឆ្លើយតបទៅដើមបណ្តឹង និងធ្វើលិខិតណែនាំរំលឹកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឱ្យរំលឹកអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់អនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមប្រកាសលេខ ១០២៤៥ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដោយអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ជូនប្រជាពលរដ្ឋសម្រាប់គោលដៅនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

គ.ជ.ប យល់ឃើញថា នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោត ដែលត្រូវការសុំលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឱ្យការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមាន ៣ ប្រភេទ គឺ ៖

១- នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ក្នុងមូលដ្ឋានឈរជើង ដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រឃុំ សង្កាត់ ហើយដែលត្រូវសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។

២- នគរបាលជាតិ ឬយោធិន ឬសន្តិសុខបោះឆ្នោត បំពេញបេសកកម្មរយៈពេលយូររហូតដល់ ថ្ងៃបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។

៣- កម្លាំងសន្តិសុខបោះឆ្នោត ដែលត្រូវមានបេសកកម្មការពារសន្តិសុខនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត នៅ តាមការិយាល័យបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។

ផ្អែកតាមចំណុច ៤.៤.៧ នៃបទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់ គ.ជ.ប បានចែងថា ប្រជាពលរដ្ឋ ឬកម្មករ សិស្ស និស្សិត មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល នាយ ឬពលនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ឬនគរបាលជាតិ និង បញ្ជីសាសនា ដែលកំពុងស្នាក់នៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ណាមួយសុទ្ធតែអាចសុំចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅក្នុង ឃុំ សង្កាត់នោះ ។

ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងឱ្យបញ្ជីបោះឆ្នោតមាន ភាពត្រឹមត្រូវ គ.ជ.ប យល់ឃើញថា គួរប្រធានអង្គភាពឈរជើងផ្តល់កិច្ចសហការក្នុងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ ជូនកងកម្លាំងទាំង ៣ប្រភេទខាងលើ ដល់អាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីមានមូលដ្ឋានក្នុងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ ទីលំនៅ ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឱ្យការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដែលជាផ្នែកមួយ នៃការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមប្រកាសលេខ ១០២៥៥ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់ក្រសួង មហាផ្ទៃ ស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដោយអាជ្ញាធរ ឃុំ សង្កាត់ ជូនប្រជាពលរដ្ឋសម្រាប់គោលដៅនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសេចក្តីណែនាំរួមលេខ ០១៨ សណន ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំ និងការចេញឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបម្រើឱ្យ ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការបោះឆ្នោត ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម សម្តេចក្រឡាហោម ខ្ពង់រាប រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធានគណៈបញ្ជាការសន្តិសុខអចិន្ត្រៃយ៍ មានវិធានការ និងអន្តរាគមន៍ដល់អង្គភាពពាក់ព័ន្ធ តាមការគួរ។

សូម សម្តេចក្រឡាហោម ទទួលនូវការគោរពរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦

ជ. គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

ស៊ុក ប៊ុនហុក

៥. លិខិតឆ្លើយតបជូនគណបក្សសង្គ្រោះជាតិចំពោះការអប់រំអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

លេខ ៨៦៤ / គ.ជ.ប
/ ១៦

ជម្រាបជូន

ឯកឧត្តម យ៉ែ ដុនឡា ប្រធានគណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិ
គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ

- ឧប្បត្ត** : ស្តីពីការជួយសម្រួលការងារផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈតាមបណ្តាញ សង្កាត់ពិដំណើរការនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។
- យោង** : - សេចក្តីអំពាវនាវរបស់ គ.ជ.ប លេខ ៦៨៨/១៦ គ.ជ.ប ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦។
- លិខិតរបស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិលេខ ១៧៩០/១៦ គ.ស.ជ. ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦។

តាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូនថា ៖

ទី១- គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដែលបានចូលរួមជួយផ្សព្វផ្សាយការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត តាមការអំពាវនាវរបស់ គ.ជ.ប។

ទី២- ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ ស្នើគណបក្សសង្គ្រោះជាតិធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ តែខ្លឹមសារការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលបានចេញដោយ គ.ជ.ប តែប៉ុណ្ណោះ ដោយពុំត្រូវបន្ថែមបន្ថយខ្លឹមសារផ្សេងទៀតដែលមានន័យយោសនាផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានយោបាយ ដូចដំណាក់កាលយោសនាបោះឆ្នោតនោះទេ។

ទី៣- ដើម្បីរក្សាភាពរលូនជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលស្ថិតនៅតាមទីកន្លែងដែលឯកឧត្តមចង់ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ ស្នើឯកឧត្តមសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរទាំងនោះ ដើម្បីឱ្យគេចូលរួមទទួលខុសត្រូវធ្វើការការពារសុវត្ថិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈផង។

សូមឯកឧត្តម ទទួលនូវការស្រឡាញ់រាប់អានពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦
ឧ.គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

ស៊ុក ប៊ុនហុក

៦. លិខិតឆ្លើយតបរបស់ គ.ជ.ប ទៅគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

លេខ: ១០២៤ / គ.ជ.ប
/ ១៦

សូមជម្រាបជូន

ឯកឧត្តម ភឹម សុខា ប្រធានស្តីទីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ

- កម្មវត្ថុ** : ករណីគណបក្សសង្គ្រោះជាតិស្នើសុំ គ.ជ.ប ជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីឱ្យពលករខ្មែរដែលធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតាមការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលស្ថិតនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់តាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ។
- យោង** : -ប្រកាសលេខ ១០២៤៥ ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ ដោយអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ជូនប្រជាពលរដ្ឋសម្រាប់គោលដៅនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ។
-លិខិតលេខ ១៨០៥/១៦ គ.ស.ជ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ របស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។

តាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ គ.ជ.ប បានទទួលលិខិតរបស់ឯកឧត្តមហើយ និងក្រោយពីបានពិនិត្យយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ គ.ជ.ប សូមជម្រាបជូនឯកឧត្តមជ្រាបថា គ.ជ.ប មិនមានសិទ្ធិអំណាចធ្វើអន្តរាគមន៍ឱ្យមានការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតណាមួយ ដែលមិនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមការកំណត់នៃច្បាប់ និងនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី ឆ្នាំ២០១៦ ឡើយ។ ទាក់ទងនឹងការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅ គ.ជ.ប បានសម្រេចស្នើសុំអន្តរាគមន៍ទៅក្រសួងមហាផ្ទៃតាមលិខិតលេខ ១០២៣ គ.ជ.ប ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីធ្វើការណែនាំទៅអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ឱ្យពង្រឹងការអនុវត្តការចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅ សម្រាប់គោលដៅនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមប្រកាសដូចបានចុះក្នុងយោងខាងលើ។ ជាមួយគ្នានេះ គ.ជ.ប លើកទឹកចិត្ត និងបង្គុលក្នុងការដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទាំងអស់ឱ្យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងបទបញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី ឆ្នាំ២០១៦។

គ.ជ.ប សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដែលបានចូលរួមជំរុញឱ្យការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដើម្បីរៀបចំបញ្ជីបោះឆ្នោតថ្មី ឆ្នាំ២០១៦ ប្រព្រឹត្តទៅបានរលូន ដើម្បីធានានូវសិទ្ធិបោះឆ្នោតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដូចមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម **ឯកឧត្តម** មេត្តាជ្រាបតាមការគួរ ។
សូម **ឯកឧត្តម** ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

ស៊ុក ប៊ុនហុក